Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

HÃY DÙNG SỮA HIỆU

Năm thứ ba ≡ No 599

Đước nhà nam

Chủ-nhiệm: NGUYỄN PHAN-LONG

BẢO-QUÁN: 72 Lagrandière Dây nói số 8.96 ▪ ▪ ▪ TÒA-SOẠN: 5 & 7, Rue de Reims Dây nói số 8.88

Quản-lý: NGUYỄN VĂN-SAN

Mercredi 4 Mai 1932

TRÀNG BÔNG TẶNG

Bằng cườm sơn son làm bàn rất bền đẹp mới —

DUC-L'OI

105-109, Rue d'Espagne Saigon — Kế dinh Xã tây

SAU TRÁI BÔM CỦA NGƯỜI CAO-LY

Vấn-đề Trung Nhựt có trở nên thêm rắc rối chăng?

Trong bài « *Hội vạn quốc đã chỉ thấy một cụm mây đen bay làm gì?* » đăng ở báo nầy hồi lượn ở trên, thì thế giới đã kinh hãi tâm tàng đốm, sợ cho trận bão to gió lớn sắp đến bất kỳ.

Vì cớ ấy nên đầu như-vị độc giả có cho rằng tôi bình phẩm một cách quá bi quan cái việc rất quan hệ mới xảy ra ở bán đảo trời Á đông kia, thời tôi cũng yên trí rằng ý kiến tôi chẳng có chút chi là quá đáng cả.

Tuy tỏ, vì sự Hòa-bình, tôi cũng ước ao rằng những đều tôi tưởng trên đây là lầm.

Phan văn-Thiết

m m m

Phụ theo ý kiến của ông Phan-văn-Thiết, tôi muốn thiết tưởng rằng tuy có việc hình thích ở Tượng hải như thế, mà Nhựt cũng trông kỷ hòa ước cho mau, ấy vì nọ đang lo việc trên Bắc-Mãn và vẹo đối phó với Nga, chớ không chi lạ. Nếu không có vậy thì việc liệng bom xảy ra, sao sao Nhựt cũng kiếm chuyện đổ lỗi về Tàu cho mà coi. Chứng đó, một tên Cao-ly liệng bom, đầu có quê cả gì lỗi mất mấy ông sứ-thần đại-tướng chăng nữa, mà Nhựt được đóng binh lại ở Thượng-hải lâu, Nhựt được mở tô-giới riêng ở Thượng-hải, thì trái bom kia có lợi cho Nhựt mà.

A. Đ.

Trạng sư Gallet thất-cử bên Pháp

Kỳ tranh-cử nghị-viên năm nay, tháng trước có tin nói chộn rộn trạng-sư Gallet cũng ra tranh. Tưởng ông ta tranh nghị-viên Nam-kỳ, không dè sau ông về bên Pháp ra tranh ở quận Forcalquier.

Quận ấy có ông Baron, nghị-viên mãn-khoá tranh với ông Gallet mà thôi. Tuy ông Gallet nhà ta vận động dữ, rốt lại phải bị bại trong kỳ nhứt, đành để ông Baron được tái cử với 4.090 lá thăm, còn ông trạng sư Saigon ta chỉ có 3.112 lá thôi.

Hứt ghế nghị-viên bên Pháp, không biết ông Gallet có tính trở qua đây làm trạng-sư nữa hay không?

Kỳ bố thăm bữa mùng một mới rồi có gian lận chăng?

M. Lacbe-roliè-e cáo rằng có gian lận ở Biên hòa và cáo M. Outrey mua mỗi lá thăm 40$ tới 60$ bao

Hôm qua, bốn-báo đã đăng tin rằng bữa sau 1er Mai, thì bọ La dám đơn lên quan biện-lý khai cuộc bỏ thăm mới rồi.

Trong đơn họ La cáo rằng bữa bỏ thăm, người của M. Outrey mua biện-lý đã vô số người lên Biênhoà bỏ thăm bằng những tấm giấy cũ-tri (*carte d'électeur*) những phiếu của họ. Ấy là họ lấy của những người vắng mặt ở Saigon. Luôn dịp họ La lại cáo rằng ngày 1er Mai ở Saigon, thì nhứt là về chiều, M. Outrey xuất tiền ra mua từ 40$ cho tới 60$ một lá thăm.

Đơn cáo của họ La không biết quan biện-lý đã mở cuộc tra xét chưa? Nếu có thiệt như lời họ La mà có chứng cớ rõ ràn hẳn, thì luật phạt rất nặng lắm. Mạng-lịnh Tổng-thống ngày 31 Mars 1914 phạt mặng người ứng-cử nào mua thăm bằng tiền bạc.

Chuyện thị-phi

Tới lúc làm cho nhiều bà nhiều cô phát giận

Tôi đã từng nói: Giống người Việt-nam mình, cũng có y-phục riêng, không phải là xấu; cũng có phong-tục riêng, không phải là dở; cũng có ngôn-ngữ riêng, không phải là hèn. Nếu nay mình có muốn bắt chước y-phục, ngôn-ngữ, phong-tục của người phương Tây, thì mình nên bắt chước cho đúng, bằng không thì thôi; mình cứ giữ cái bổn-sắc của mình, có phải là xấu xa hèn hạ gì đâu. Cái anh mặc áo cà-sa lý-thân-thường mà ra đường đông đảo, không để ai vô-cớ xâm phạm được tới mình, cần đáng hình dáng yên hoà là cái anh bận đồ tây tiệt sang mà vô trong phòng việc phải dạ vâng lôn cái. Những người biết cái lẽ làm người và ở đời, mà thấy nhiều kẻ bắt chước tây « không phân ngoài nên hình, thì chẳng ai là không ngán ngẩm rầu buồn cho đặng.

Hằng ngày, con mắt ta chạm vào chỗ nào, cũng thấy điều ra nhiều tấn tuồng « bắt chước tây » không ra đáng nên hình, mà thứ nhứt là gặp khi có bội hồ đông đảo ấy, càng thấy những tấn tuồng ấy đáng ra nhiều hơn nữa. Tức như kỳ Hội chợ Phụ-nữ bấy giờ đây, ai muốn đi coi những cái thi khéo của chị em ta đã nhiều, mà muốn gặp những cái lố lăng của quan thất-giáo cũng lắm.

Mấy bữa trước đây, báo nếp tiếp được nhiều thư của người đương-cuộc bàn tổ-chức Hội-chợ cấm cuộc chơi lộng giống vì mấy lần có chợ đêm lắc nọ, nhiều kẻ vô giáo-dục không biết cách vải giấy bông, đã làm cho nhiều chị em phi ấu hà lắm rồi. Nay lại có cuộc chợ đêm lại sợ có kẻ vô giáo dục đó, nên chị người ta muốn bỏ đi.

Tôi tưởng cuộc chơi ấy, muốn bỏ hẳn đi, không thể nào được; vì nó chẳng những là trò vui, cần có trong mỗi đám lễ lớn hội hè, mà nó lại thêm lợi vào cho hội Dục-anh nữa. Tôi nhận ra nhiều ý chợ đêm, khuyên tiêu thân-nhiệp mới về sự bán giấy bông cũng nhiều; nhưu thế thì bỏ đi sao đặng? Để « không bỏ đặng, thì ta chỉ có cách khuyên nhủ những người bị lộng giấy bông trong hội-chợ nầy, nên biết cuộc chơi của người tây bày ra, có cái ý-nghĩa thanh-nhã vui vẻ ấy, chớ không phải là chơi bậy cách số sàng bẩn ẩu đâu. Bởi vậy, bắt cứ ta muốn liệng bông vào ai, cũng phải giữ cách lịch-sự vui vẻ mới được.

Nếu giữ cách lịch-sự vui vẻ thì mấy có bị liệng giấy bông, đã không phiền trách gì, mà trái lại còn vui lòng là khác. Chớ chơi liệng cách gì, lại nhà khi miệng người, ta đang nói mà tấn vào; hay là vẫn vẻ giữa mặt người ta làm cho mỏ không ra; hay là lượn giấy dưới đất có đinh cái bụi mà liệng người ta; những cách chơi khắn nạn thế ấy, cho rằng mấy kẻ giang-hồ đan-đi, cũng phải bực tức nổi xung, chẳng không nói là các nữ-sinh nhà khuê-các. Tôi nói thiệt: mấy kẻ vào chơi như cách nói trên đây đến là bạng, bắt chước tây » không ra đáng nên hình bậy tỏ ra chúng là hạng vô giáo-dục vậy. Cho nhớ trong kỳ chợ đêm trước, có cô xách giấy lên, dạy bài học lễ phép cho một chú thanh-niên vẫn giấy bông, tôi cho là đáng kiếp lắm. Ta nên mong rằng hồn đêm lại vào chợ Phụ-nữ bấy giờ đừng có kẻ vô giáo-dục kia, và đừng có cô phải xách giấy bông.

NAM-CHÚC

CHIÊU MAI CÓ CUỘC *Thi nấu cơm*

Xin nhắc lại để chị em dự cuộc thi nấu cơm và chư vị muốn coi thì, nhớ rằng cuộc thi ấy theo như chương trình của bạn tổ chức Hội chợ đã định, mở ra chiều mai 5 Mai lúc 5 giờ.

Chúng tôi chắc nay chị em nào muốn dự thi, cũng có thể tới Hội chợ hiến tên đặng.

Mong rằng cả Hội chợ và cuộc thi nầy có kết quả mỹ mãn.

TRONG THÁNG NÀY CHẮC TA BÁN GẠO NHIỀU

Theo báo nầy đã nói trước, vì Nhựt-bổn phải mua lúa gạo của ta nhiều, nên lúa chắc phải lên giá. Cái tin mừng ấy, chúng tôi thông báo ra kịp, nên những người mình có lúa bán khôi bị thiệt hại trong chỗ quyền lợi. Thế mà người ta lại đi « mượn » báo Trung-Lập đăng những tin « nói bậy », họ làm như vậy chắc là họ lập tâm để mua lúa của ta cho rẻ.

Hôm thứ bảy rồi, ông Minh-Sơn đã đem đủ bằng cớ rằng cái tin báo nầy đã đăng là không phải một tin sai lầm. Như là từ hôm chúng tôi nói trước, lúa đã lên giá được bốn cắt một tạ, và trong một tuần lễ mà tàu đến chở của ta 37.000 tấn gạo. Những sự đồng bào có chỗ nghi ngờ mà nghe lầm những cái tin sai vậy, rồi chịu thiệt hại, nên chúng tôi còn áy hối mãi ở chốn thị trường, để cho thấy rõ ai là nói « bậy », ai đăng tin sai lầm, làm thiệt hại cho người mình bán lúa. Báo Trung-lập dám nói quả quyết là lúa không lên mà có mòi muốn sụt. Bữa T.L. nói đó, lúa tốt nhứt là lúa Batri bán có 2$45, đến bữa nay lúa ấy bán lên tới 2$55. Bạn đồng nghiệp lại nói A.B. David bán cho Nhựt có 2.000 tấn gạo, nhưng ông Minh Sơn đã chỉ ra được mấy chiếc tàu nội có 1 tuần lễ chở đi 37.000 tấn rồi. Đến nay thấy Phòng Thương Mãi còn đăng tin rằng có năm chiếc tàu Nhựt sắp đến bến Saigon trong ngày 6, 7, 10 và 11 Mai nầy. Chúng tôi mới được biết chắc có hai chiếc Yamato Maru và Shini Maru ngày 6 và 7 tây đến đây, sẽ chở 13.000 tấn gạo đi. Còn ba chiếc Shinai Maru, Nisshi Maru và Sekkow Maru, thì chúng tôi còn đó hỏi chưa biết chỗ bao nhiêu gạo của ta, có đều chắc mỗi chiếc không chở dưới 5.000 tấn.

Đó là những tin tức đó hỏi ra, chúng tôi thật không dám chưng là « am-hiểu công việc ở thị trường », nhưng cái tin nào đã chắc chắn rồi mà liệu có thể giúp ích nông dân ta, thì cứ đăng lên đây, những người có lúa xem xét lấy mà bán đi, hay là giữ lại tự ý, chớ theo cái tin báo nầy đăng hôm qua, thì thấy Nhựt còn cần dùng nhiều gạo lắm. Thấy Nhựt mua nhiều gạo của ta lúc nầy đây, còn giá lúa lên mãi, ấy là đã biết những cái tin tức về lúa gạo ở báo nầy đã đăng là không sai với sự thật vậy.

Đ. N. N.

Sổ báo Kỷ-niệm Đuốc-Nhà-Nam

Bổn báo có để dành 500 số báo kỷ-niệm nhựt-báo-niên ra ngày 16 Avril, để bán trong hội chợ Phụ nữ, vừa để cổ động cho báo vừa để lấy tiền giúp cho hội Dục Anh.

Số báo ấy in rất đẹp, bài hay, chỉ giá trị có cũng phu của nó, ra thế nào chẳng nhiều độc giả đã rõ. Nay nhơn có việc từ thiện nầy, bổn báo mời nam nữ đồng bào đi coi hội chợ mua giúp tiền là giúp vào cơ quan từ thiện của phụ nữ lập ra vậy.

Nguyên giá số kỷ niệm là 0$25, nhưng vì bạn tổ chức Hội chợ và nhiều độc giả muốn bán hộ xuống cho tiện, nên bổn báo vui lòng bán 0$20 mà thôi.

Bán được bao nhiêu bổn báo cũng truất ra 50 % quyên vào hội Dục Anh, nếu mỗi độc giả mua một cuốn mà 500 số đã dành đó được tiêu thụ hết, ấy là độc giả quyên cho hội Dục anh 50$ vậy

M. Ng-trung-Khuyên bị chém 30 dao

Cách hai ba bữa nay, bổn báo đã đăng cái tin một người bị giết chết ở Bắp-cầu (tỉnh Bắc-ninh) ngoài Bắc.

Người ấy là M. Nguyễn-trung-Khuyên, chớ không phải Ng-trọng Quyền như điều tin trước nói sai, nguyên trước làm thơ ký Bưu điện rồi xin nghỉ việc, về giúp cho báo *Đông-Phương* ở Hanoi lắm.

M. Khuyên lại là đăng viên hội kín ở Thái-bình nữa, nên khi bị giết, số mật thám Pháp biết là âm-mưu chánh trị.

Hung thủ chém M. Khuyên có thấy 30 lát dao, rồi liệng dao ngay đó mà đi.

Ngày mai nghỉ lễ Ascension, nên số tới ngày thứ sáu 6 Mai mới xuất bản. Xin thanh-minh để độc-giả biết.

TRÈO CAO TÉ ĐAU

Ai ngờ mấy ông vua tiền bạc trong thế-giới mà phải tự-tử?

(*Tiếp theo hai bài 29 Avril và 2 Mai*)

Vua máy hình « Kodak » chán đời mà tự-tử

Bắt đầu có 5 đô-la tiền vốn, mà lập nên sản nghiệp 500 triệu đô-la. — Ông nầy là người trước hết, chưa lời cho nhơn-công cùng hưởng

Phần nhiều những tay đại phú trong thế giới ngày nay, đều là người xuất thân hàn vi nghèo hèn cả. Chỉ nhờ có tánh nhẫn nại và có chí lớn, mà sau làm nên giàu có. Chuyện ông vua máy hình *Kodak* đây là một chứng cớ vậy.

Ông vua nầy tên là Georges Eastman, người Huê-kỳ, mạnh ra từ năm 1854, năm nay 78 tuổi.

Hồi mới 14 tuổi thì mồ côi cha, mà bà mẹ lại bịnh, thành ra Eastman đang học mà phải bỏ dở về nhà kiếm việc làm ăn để nuôi nhà, chớ không có tiền đi học nữa được. Trước hết vô làm một hãng bảo kê, mỗi tuần lễ được 3 đô la. Sau qua làm một nhà băng kia, lương bổng cũng vậy.

Nếu như Eastman là người vô chí, thì cứ chịu khó làm công như thế, vẫn sau chắc cũng được cao lương, làm một thầy kỳ sanh sướng thong thả. Song Eastman là người có chí làm giàu lớn, chớ không cam chịu làm người hèn mà đi làm công hoài; cho nên hồi nhỏ đi làm công chỉ cốt đi, mà trong đó lúc nào cũng suy tính, dậng kiếm một công cuộc làm giàu.

Người có chí lớn, bao giờ cũng làm nên việc.

Lúc nhỏ, Eastman ưa chơi máy hình, những ngày nghỉ việc, thường đem máy hình đi các chỗ có phong cảnh đẹp để chụp chơi. Nhưng máy hồi đó người ta làm nặng nề, và lúc chụp còn nhiều nỗi bất tiện lắm. Nhà tương-lai triệu-phú kia muốn sửa lại cách nào cho tiện lợi hơn.

Bấy giờ Eastman bèn thảo cái máy rồi ra tròng miếng rồi ngày đêm suy nghĩ tìm tòi, lại lấy những miếng rồi ấy mài rũa sửa sang, mà chấp lại thành ra cái máy hình nhỏ hơn, nhẹ hơn, mang xách rất tiện.

Sửa được cái máy rồi, Eastman lại suy cách để sửa lại những tấm kiếng chụp hình nữa. Bởi đó người chơi máy hình, chụp xong một tấm kiếng, lại phải vô buồng tối cho miếng kiếng khác vô, mới ra chụp nữa đặng: tới nước thuốc ở kiếng, người ta không phải ngồng lấy, thành ra bất tiện nhiều bề: một là lúc chụp mới nhưng miếng kiếng vô thuốc và cho vô máy, hai là một lúc không có thể chụp được hai ba tấm hình.

Eastman lại ra công ngày ngày đêm không nhắm mắt, kết cuộc tìm ra được cách làm kiếng khô, và để sẵn mấy tấm trong máy hình để chụp một lượt.

Hồi năm 1881, Eastman thấy máy hình và kiếng của mình chế ra, thiên-hạ ưa dùng, bèn bỏ chỗ làm trong nhà băng, ra mở một xưởng chế-tạo để chụp hình để bán. Năm 1887, ông ta lại phát-minh ra được thứ máy chụp hình mau, và thay vì tấm kiếng, lại dùng một cuộn giấy kêu là *pellicule*, một lát có thể chụp được 100 cái hình đã nguyên trong mấy, cuộn ấy mới rũa. Cái máy nầy là việc thành công độ nhứt của Eastman vậy.

Nghĩ ra máy mới rồi, còn phải kiếm đặt cái tên gọi sao cho khác thiên-hạ mà dễ đọc, dễ nhớ. Cái tên ấy, nhà phát minh muốn để có chữ K ở đầu, để kỷ-niệm cái họ của bà mẹ mình là bà Kilboura Eastman, mà xưa nay mình vẫn hiếu-kính như là thờ kính một bà thánh vậy. Suy nghĩ và cân nhắc hoài, Eastman bèn đặt tên máy là *Kodak*. Chính chữ *Kodak* không có nghĩa gì riêng cả, nhưng được một điều tiện lợi, là có họ của bà mẹ ở đầu, mà lại phù-thông cho khắp các nước, ai cũng phải đọc chữ *Kodak* như nhau, cho nên dễ đọc và dễ nhớ lắm.

Từ đó máy *Kodak* tràn lan khắp nơi năm châu, không ai là không biết tiếng. Ngày ở Sa gon ta đây cũng có máy bán máy hình *Kodak*, chắc nhiều độc giả đã thấy.

Công cuộc làm ăn càng ngày càng lớn, thì nhà phát-minh càng ngày càng giàu. Thế là Eastman bắt đầu chỉ có 5 đô-la tiền vốn, thế mà trong lối đương được một cái công cuộc, tư-bổn tới 225 triệu đô-la (tính bạc xứ ta, gần 700 triệu) ấy là chưa kể tiền riêng của Eastman có mấy trăm triệu nữa. Do đó mà thiên hạ tôn ông là ông vua máy chụp hình.

Ông ấo ở với người làm và thợ làm trong xưởng rất là tử tế. Từ năm 1911, chính ông là người

(Coi qua trương 6)

Người giết bạn ở Haiphong đã vô lưới rồi

Các nhà chuyên trách tra xét ra nguyên nhơn vì chuyện thù-hằm trong hội kín, nên hung-thủ mới toan chặt người bị giết ra từng khúc

Chắc độc-giả chưa quên chuyện ghê gớm xảy ra ở Haiphong hồi cuối tháng rồi: tên Đức ở với người bạn là M. Thu, đang trong cầm đao giết chết M. Thu, lại toan chặt ra làm mấy khúc, nhưng mới chặt đặt một cẳng, thì phải đào tẩu.

Từ bữa ấy, tên Đức trốn biệt.

Có một tên nó bị bắt hụt ở Quảng-yên, chạy về Nam-định thì bị bắt, Đốc khai là vâng mạng hội kín xử tội M. Tau, vì trước kia M. Tau là người trong đảng làm thủ-quỹ, nhưng rồi bắt tiền đăng, nên đăng không dung. Người ta xét trong mình Đức, có một bức thơ cầu hội kín thiệt.

Hiện nay tên Đức đang bị giam ở tỉnh Nam định để xét hỏi.

Quốc-sự-phạm ở khám Phan-thiết toan nhịn đói

Vừa rồi, nhơn vì phải làm công việc nặng nề (corvées), nên những quốc-sự-phạm ở khám Phan-thiết toan làm reo nhịn đói. May nhờ có quan công-sứ can-thiệp vào nên họ thôi làm reo.

Cuộc thi kén chồng

Thầy báo *Phụ-nữ Thời-đàm* rao rằng từ ngày 1er Mai, sẽ mở cuộc thi kén chồng, ở giữa quốc-dân độc giả.

Tờ báo 1er Mai, chưa về tới đây. Bổ coi cuộc thi ấy lẽ lằng nầy có chỗ nào hay, bổn-báo sẽ thông tin cho độc-giả biết.

Xin nhắc để đồng-bào nhớ rằng khi sự từ chiều nay, Hội chợ Phụ-nữ mở cửa cho tới 7 Mai. Ai muốn coi tài nghề của chị em, và có lòng thương đám con nít nhà nghèo, thì đều nên đi coi Hội chợ. Vì coi Hội chợ đã thấy vui, đẹp lại là giúp cho việc Dục-anh

DƯỢC NHA NAM

Sự giả mạo tránh chẳng khỏi vòng pháp-luật

Bổn dược-phòng rất đáy công chế ra thứ thuốc cam tích tăng cho trẻ con và có cấu chứng tại tòa Saigon.

Gần đây có nhiều người bày ra một thứ cam tích tăng cũng giống y như của bổn-dường bán mà thì lại, lấy là một sự thiệt hại cho sanh mạng và hư danh giá của bổn-dường. Đã hết đặng một người giả mạo thứ thuốc ấy và Tòa Saigon đã xử một cách rất nặng nề, mới đây lại bắt đăng hiệu Tùng-thọ dường ở Đức-hòa cũng chuyên một nghề làm thuốc cam-tích giả mà thì lại, Tòa Saigon mới vừa phạt nữa và đã xử hết 6 tháng tù, và bồi thường về sự thiệt hại cho bổn-dường rất nặng nề. Ấy vậy sự gian giả không thể nào tránh khỏi vòng pháp luật đặng. Từ đây về sau nếu ai còn gì giả mạo thuốc của bổn-dường, dầu thế nào bổn-dường cũng kiện cho đến cùng chớ không tha, và xin mấy ông làm thuốc giả mạo nên ăn năn lấy. Nhơn diệp ấy bổn dược-phòng có lời bố cáo cho lục-châu hay rằng nếu có mua thuốc cam tích tăng của bổn dường phải rõ cho kỹ hiệu con bướm hướm và có một cái hình nơi góc tay trái mới là thứ thiệt. — Tiệm chánh : **Đại-Quang Dược-phòng, 27 đường Tổng-đốc-Phương, Chợlớn** — Đại-lý : **40, rue Vienot, Saigon**

Chi nghánh : **47, Phố hàng đường, Hanoi, và mấy tiệm thuốc bắc đều có bán.**

Y-KHOA TẤN-SĨ

TRẦN-VĂN-ĐỐC

CHUYÊN TRỊ BỊNH CON NÍT

91, ĐƯỜNG VERDUN -:- SAIGON

GIỜ COI MẠCH { Sớm mai từ 9 giờ tới 11 giờ
Buổi chiều từ 3 giờ tới 5 giờ

Cũng có đi chữa bịnh tại nhà nếu thân chủ nào đến rước.

Chẳng còn bao giờ lo sợ

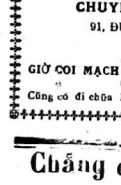

Thuốc ho giấy bạch của ông Châu-thọ-Như nhà thuốc Bảo-an-Đường tại chợ Gò-vấp, rất thần hiệu, thuốc ho nầy đầu bằng thuốc ho quán thần dược.

Đờn ông, đờn bà và con nít từ 5 tuổi đều dùng được cả. Ho cảm, ho gió, ho phong mà phát ra ngứa cổ ho có đàm khò khè trong cổ, ho sẳng hầu ho tức, ho ra hơi ít ho lâu, ho bịnh già lâu năm, làm việc yếu sức mà sanh ra ho, các chứng ho lâu hay là mau, thuốc ho nầy đều trị được cả.

Uống một hai ngày thì thấy hiệu nghiệm. Đến có gởi bán nơi các nhà giấy xe điện (gare) có tọa gởi theo thuốc chỉ cách dùng kỹ lưỡng.

Giá tiền 1 hoàn 0$10 — Mỗi hộp 20 hoàn 1$80.

Bổn hiệu cũng chịu gởi thuốc bằng cách lãnh hóa giao ngân tại nhà giấy thép (*contre remboursement*)

Như chư quí vị có gởi thư hay gởi mandat tại mua thì đề tên như sau đây :

BẢO-AN-ĐƯỜNG, *Pharmacie Asiatique*
M. Châu thọ-Như Govap—Gialinh

GARAGE NAM-HIỆP-THANH

N° 165 Boulevard Galliéni Saigon — Téléphone N° 878

Hãng sửa xe hơi Nam-Hiệp-Thạnh hiện nay đã về tới làm chủ. Sự sắp đặt, sửa-sang lại hoàn toàn? Riêng về công việc máy móc thì do M. Chu-văn-Hai có bằng cấp trường Ba-nghệ Saigon trông coi. Nhà sửa máy, đóng thùng, lợp mui và sơn v.v.., công việc làm cẩn thận giá tính phải chăng. Mong quí vị chiếu cố cho tôi rất cám ơn

Chủ nhơn : **M. ĐINH-VĂN-HOẠT**
Entrepreneur à SAIGON

TƯƠNG ÔNG PHẬT

"Tương nầy cần Annam chế ra, đã được hết sức ưa gần công nhân là ngon, vì lại rất tinh khiết, ăn chay ăn mặng đúng được hết sẩy, không như của thứ trong khách trà lẫn mà. Quí khách ở xa muốn mua hiệu muốn lãnh về bán xin gởi thư thương tín.

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
Ve nhỏ 0$15 ve lớn 0$30
Một thùng 4 50
Chủ nhơn : NGUYỄN-THI-TRUY
số RUE AMIRAL COURBET
GẦN CHỢ-MỚI SAIGON

DẠY HỌC VỀ theo khoa Bác-vật nghề cần-ích, học mau hay, đã kiểm sớ làm lương cao, người trong dụng.

Ai Muốn Cất Nhà ???

Có sở lãnh vẽ Họa-Đồ nhà cửa, lãnh-tài nhiều kiểu kim thời, vẽ đồng kiểu, cần-phân chắc chắn theo pháp Bác-vật, vỷ lương, khỏi hao phí vô ích, tốt rẻ, Thà trước đã sẽ các vật dụng và sẽ sửa.

Công việc sắp sửa đã có danh.

Bureau : 714 Boulevard Galliéni Saigon (gần ga d'Arma).

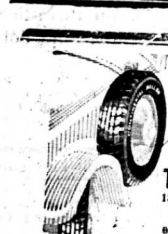

Saigon - Auto
ÉTABLISSEMENTS
TANG-QUANG-DI
18-20, RUE AMIRAL ROZE, 22-24
SAIGON
Đại-lý độc-quyền toàn cõi Đông-dương
Continental

Saïgon Cholon

Quan Phó văn phòng của quan Thống đốc bị gẫy tay

Hôm tối thứ bảy rạng ngày chúa nhựt, quan phó văn phòng của quan Thống đốc Nam-kỳ là M. Bailly lên nhà hàng Rustic chơi.

Đến 3 giờ rưỡi sáng mới trở về. Ở trên từng trên đi xuống rủi trợt chơn nên té nhào trên thang lầu mà phải bị gẫy xương cổ cườm tay.

Lập tức chở M. Bailly xuống nhà thương Đồn đốc điều trị. Đốc tơ Petit khám xét thì bịnh không lấy gì làm nặng cho lắm nhưng mà phải nằm nhà thương ít ra cũng ba tuần lễ mới lành mạnh được.

Hãng Pathé Orient bị trộm

Đêm thứ bảy rạng ngày chúa nhựt vừa rồi có trộm lẻn vào chưa hiểu, đến phá cửa kiếng của hãng Pathé Orient ở đại lộ Charner, mà trộm mất ba bốn cái máy hát.

Sáng ngày chủ sở mới hay, đến sở tuần cảnh quận nhứt mà thưa về sở mật thám để điều tra tìm giấu nhơn nhưng chưa bắt được.

Gẫy thuế thân và căn cước của nhiều người bị mất

Có người đem đến sở tuần cảnh quận nhì nọp nhứt giấy tờ họ lạc mất được sau nầy :

1°—*Một cái giấy căn cước N° T. 22.601 của Nguyễn thị Hoi 41 tuổi.*

2°—*Một cái căn cước, N° C 59.945, của Nguyễn văn Xích*

3°—*Một cái giấy thuế thân 5 năm, số 17.837-A của Trần văn Thanh tức Ngô văn Dong.*

4°—*Một quyển sổ lịnh nhà nhiều giấy tờ của Nguyễn-Long.*

5°—*Một cái bóp phơi trong có đựng giấy tờ của Mussulman Abdul Roman.*

Vậy những người có mất giấy tờ kể trên đây hãy đến sở tuần cảnh quận nhì mà xin lại.

179 người chết bị bắt

Đêm thứ bảy rạng ngày chúa nhựt vừa rồi, lính tuần cảnh các bót trong Cholon, đã tuần bắt được tất cả 179 người khách trú không giấy thuế thân. Xét ra bọn nầy không những là không giấy thân, đến như giấy phép ngủ ở đây họ cũng không có nữa.

Hiện nay bọn khách trú ấy bị giam tại bót để tra xét.

Cảo tỉnh

GIADINH

Đàm vợ bằng cái dùa

Hồi 4 giờ rưỡi chiều ngày 17 Avril vừa rồi, tên Lê văn Đạt 20 tuổi ở Phú Nhuận, không hiểu vì giận vợ là Huỳnh thị Hang, 18 tuổi, thế nào mà đến tối xách dùa đánh vợ ba cái rất nặng.

Đạt đánh vợ rồi thì xách dùa chạy ngay xuống sở tuần cảnh mà thú tội, còn vợ nó thì lo cầu cứu, thiên hạ xóm lại chở xuống nhà thương cứu cấp. Xem bịnh tình ngày lắm.

TÂNAN

Tiền đâu đi chơi uống vậy ?

Gặp mấy năm kinh tế ngặt nghèo như nầy, đến nhà đại phú cũng phải hết nhà hết cửa, thay nữa là những kẻ lầm thường, những người đồ ăn. Thế mà không biết gìn giữ, lại còn muốn tiêu xài làm cho mau hết tan.

Ở Tânan, về làng Hương-thọ có một người kia gia tư cũng không lấy gì gọi là khá, mà lại là người mang chức thay mặt cho dân, mà thường có thấy gái trong làng thì mê đầu người có chồng cũng cậy. Liệu thế nói không xong thì lại mượn kẻ nầy, nhờ kẻ khác nói giùm, rồi rủ người đi Saigon hoặc Cholon.

Thói ấy xấu lắm, người nào có chí trách nhậm thay mặt cho làn ấy phải chừa đi.

Phải chi số tiền đi Saigon Cholon đó để mua một tờ báo mà đọc thì có ích hơn. Ai đó hãy liệu lấy chớ còn thì ấy nữa thì kể nầy cũng có quyền thay mặt cho dân, mà sẽ nói rõ ra cho dân biết, thì có hại cho mai sau đa.

Hoàn chánh.

THỦDẦUMỘT

Đêm hát giúp người thất nghiệp

Vì lòng bảo nghĩa của ông Ng. v. Thiệt Chánh quản Cơ mà là Thủdầumột và anh em trong đảng có tổ chức ra cuộc hát cải sẽ bị hại ít nó nữa.

Lương đã lấy tiền giúp người thất nghiệp.

Đêm thứ bảy 30-4-32 đến tuồng « xử án Quách Hoè » có quan chủ tỉnh và các viên chức tây nam đến xem đông đủ cùng là được công chúng hoan nghênh.

Đào kép cũng đang đi thả vai uống rất lành.

Đêm chúa nhựt ter 532 diễn tuồng «Trang hiếu phận trai Lữ Hiệp bị tên », đào kép cũng đang đi mà phần nhiều thiếu bộ đồ, và tuồng tập còn sơ sài sự, tích rất nên sơ lược.

Khuyên anh em có ngày giờ dư cũng nên tập dượt chơi cho nhuần nhã sắp đặt cho hoàn toàn, đi phòng khi khác chớ không phải làm nghĩa mới lần mà thôi.

Đáng khen ông Chánh quản Ng. văn Thiệt có lòng sốt sắn tổ chức cuộc hát rất có ý nghĩa nầy.

K.M.

Sớp phơ không bằng cấp đi xe hơi cản con nít

Lúc 9 giờ sớm mai ngày thứ sáu vừa rồi ở đường Frères Louis, có xảy ra một nạn xe hơi.

Cái xe hơi số C.6642, của một người đàn bà tên Lương Kiến, ở Cholon, tên sớp phơ là một người khách trú tên Trần Kim không có bằng cấp cầm tay bánh xe hơi cản nhầm một đứa con gái nhỏ tên Đỗ thị Xinh mới có 7 tuổi tại đường Frères Louis.

Đứa nhỏ ấy là con của một người lính tập tên Đỗ văn Trà ở Đồn Ô Ma.

May phước Thị Xinh chỉ trầy trụa nơi mặt mà thôi nên cha nó không buộc gì, mà lại nói biện lính đừng làm ăn kết lim chi. Tuy thế mà biện cần làm biên bản gởi tòa vì là tên sớp phơ Trần Kiến kia không có bằng cấp cầm tay bánh xe hơi.

Không hiểu sao người có xe hơi muốn sớp phơ sao không lựa những kẻ có tài năng, lại mướn chi những người như vậy cho nó cản nhầm người ta mà tưởng có ngày mình cũng mà bị hại ít nó nữa.

MỘT ĐỀU TIỆN CHO MẤY NGƯỜI GIÀ

Phòng trồng răng Trần Lê-Bường 68 đường Đề-Bảh (Rue des Marins) Cholon trồng răng rất khéo léo theo cách Âu Mỹ, chẳng lo hậu hoạn dùng toàn là đồ tinh khiết có đủ các sắc răng cũng có răng sơn đen bao người biết.

Bổn hiệu khai trương đến nay đã được 15 năm rồi quí vị chiếu cố đều khen, trồng rẻ hơn các chỗ khác, xin quí vị hỏi giá thì biết.

Chúng tôi cũng có bán sỉ và bán lẻ các thứ đồ phụ tùng trồng răng giá rẻ lắm.

Bổn hiệu cũng chịu cách bán lãnh hóa giao ngân tại nhà giấy thép (contre-remboursement).

Muốn viết thơ hỏi đều chỉ xin quí vị đề bao thơ như vầy :

Maison Trần Lê Bư
Phòng trồng răng
168 Rue des Marins CHOLON

Phát-Minh Khách-Sạng

TÂI SANH

Ở gần cửa Hàn-Kỳ (Gia-định)

Kính cùng lục-châu quí khách đặng hay, kể từ ngày 9 Avril 1932 tôi sẽ khai trương cái Khách-sạng hiệu Phát Minh của tôi tại ở gần cửa Bến Kỳ (Gia-định). Rầy lâu nay chắc ấy kêu là Đức Thành Hưng khách sạng, bây giờ tôi sửa đổi lại hẳng hòi, phòng rộng rãi sạch sẽ, bồi sai khiến nhậm lẹ. Có bán rượu và đồ ăn lại có ca mười xe hơi, mỗi việc đều sẽ đặng vừa lòng quí khách. Chính phòng 6 nhằm nơi thanh tịnh và mát mẻ. Tôi tân đàm phố trương cho quí lả song lục chào quí khách ngày xưa si đã có đi bước đến Phát Minh Khách Sạng của tôi ở đường Pierre số 33 (Dakao) thì cũng đều đặng vui lòng và nhắc nhở.

Trước sau cung vậy nhờ ơn quí khách chiếu cố, tôi rất đỗ ơn.

B. T. Phát

Tiệm thiên hạ nói

Bởi bấy giờ nếu ta không có đồng Xà-bông Nguyễn Hữu 3 Ngôi-sao là ta dùng chưa đúng cách, ta ở chưa hợp thời vậy !

Xà bông « Nguyễn-Hữu » 3 Ngôi sao Tốt mà rẻ

Bán ở nơi các cửa hàng thạnh hành tốt thật, chắc rõ ràu.

Mua sỉ đại lợi Svonnerie Nguyễn-Hữu à Chợ-Mỹ-Tiền (Cantho)

Đông Ban Khách Sạng

75—79, Đường Tổng đốc Phương Cholon

Xin mời quí khách Lục châu, Muốn cho vừa lòng giải đến phòng Đông-ban ; Phòng Ban Khách sạng tiếng đồn. Phòng thì rộng rãi có bồi đề sai vị nào muốn ở lâu dài Giá phòng bớt xuống được vài phần trăm.

Chủ nhơn: Phung et Hiệp Kiều cáo.

Xin lưu ý

Tiệm thợ bạc A Chanh ở Rue Vannier N° 76 nay đã dời lại Rue Đỗ hữu-Vị N° 16.

Vậy xin có lời kính cáo cả quí Ông, quí Bà quen biết xưa nay đã có lòng tin cậy nơi Bổn-hiệu xin lưu ý.

Nay kính : A Chanh Bijoutier

N° 16 Rue Đỗ hữu Vị

RESTAURANT ANNAMITE

504-Boulevard Bonnard Saigon

Mỗi ngày đều có bán tới 12 giờ khuya : Chả giò Nem tánh, bún Thủđức, Café Bánh mỳ Cháo trắng Có bàn đánh Ping-Pong

---

TRỊ BỊNH CON MẮT

Y-KHOA TẤN-SĨ

Ng.-v-Tân

DOCTEUR EN MÉDECINE

Interne des Hôpitaux de Marseille — Membre de la Société Française d'Ophtalmologie de Paris

Chuyên môn trị đủ các bịnh con mắt như là : vải cả, cườm, nhãy nước mắt, lột lá, mà (mà lên nằm ký dưới).

Có mở phòng khám bịnh và có nhà đều dưỡng cho người đau nặng hay là ở xa lại.

Đường Testard số nhà 197 Saigon (gần đường Testard và đường Pierre Baudin) gần Chợ-cũ.

Giấy thép nói số 1158

Buổi mới từ 9 giờ tới 11 giờ—Chiều từ 2 giờ tới 5 giờ.

Ruốc đi hay là hẹn giờ trước càng được.

Bổn tiệm

Lãnh biệt-quyền bán tại bổn-xứ hết thảy các món đồ chụp hình hiệu

AGFA

là « mae » tốt nhứt trong hoàng-cầu

PHOTO KHANH KY
54 Boulevard Bonnard
SAIGON

Cách trừ bịnh ho

Qui ngài có bịnh ho xin chớ để lâu, khó trị. Các chứng ho như là ho phong, ho gió, ho sẳng, ho cảm đàm bà ho máu, ho khạc ra máu, ho cho đến đờ khang đều xin qui ngài hãy nhớ mua cho được THUỐC HO (Bắc Hồi) dùng trong mười phút đồng hồ thì thấy hạ đàm hết ngứa cổ, trong mình rất dễ chịu nội ngày thì hết ho. Hiệu thuốc nầy có chữ ký ông tại tòa và khắp cả Đông Pháp có hơn 150 nhà đại lý bán. Tôi dám bảo kiếm nếu dùng thuốc ho nầy mà không hết ho, tôi xin trả tiền lại. Trừ bịnh ho lao thì thuốc nầy làm hết chớ tuyệt khó gặng. Sự hay của thuốc nói không xiết, qui ngài dùng rồi mới rõ lời tôi là đúng với sự thật. Saigon có bán nơi tiệm cô Ng. thị Kính và tiệm A'phonse Bông ở chợ mới Các gare xe điện đều có bán. Tại gare Bình Tây tới gare Thủđầu một, xin hỏi mấy gare ấy thì có chỉ tôi không có đến bán. Mua sỉ có huề hồng 75 % do nơi nhà đại lý độc quyền khắp cả Đô g pháp M. Ng-v-Phố Boîte Postale 63 Saigon.

Giá mỗi gói 0$1

CƠ HỘI TỐT

Muốn bán xe Renault 6 C.V. số CD còn mới tinh sạch. Giá phải chăng. Do nơi bổn hiệu

MUỐN MUA GẤP

Một cái xe hơi Camionnette hiệu RENAULT hoặc CITROEN cũng được. Bán rẻ rưng hiểu. Do nơi Bổn-Báo.

CẦN KIẾP

Cần dùng gấp một người annam đứng đắn để giúp việc làm ăn có đồng thì chung. Do nơi E. O. I. B. 176 đường P. Blanchy Saigon.

MUỐN BÁN

Muốn bán một sở đất tại gần đường Lý thánh-Nguyên và rạc Xiami hạt Cholon. Giáo vị đất nầy đáng 3.100 thước vuông. Xin hỏi nơi M. Huỳnh hoa Kiệt N° 129 rue Frères Louis Saigon

---

Thuốc trừ bịnh con nít

Một sự cẩn thận vừa vàng, là người muốn kiếm thuốc hay của con nít thì cứ hỏi tên « *Thầy Tất Tân* » chế nhà thuốc « *Phùng gia viên* » nhãn chữ (A) vì thứ thuốc nó công hiệu lắm. Làng hay với chứng bịnh con nít hay nóng nước da xanh vàng, ăn uống không tiêu không bú nóng đêm ngày con mất tròm lớn, nhỏ gân sanh xỉnh bụng, sên lải ía bọt bèo các chứng của con nít dùng thuốc nầy thì thấy tiêu trừ mau lẹ mỗi nhà nên cần có thuốc nầy cho con nít dùng rồi thì thấy gân cốt mạnh mẽ, ăn chơi mau lớn mập mạp, ngày sau chẳng còn sợ lo bịnh hoạn. Thật là thứ thuốc hạp với trẻ em. Người chưa dùng thuốc bổ dẫn-hà là *Điều phụng dục lân hoàn* » thì chưa biết cái lợi hại lắm sao ! Vậy hãy mua thứ 4-5 hộp thì chắc thấy cân bịnh của phụ nữ đã hạp chứng bịnh với thuốc nầy thật là chẳng sai, vậy người có dùng rồi đều công nhận. Giá mỗi hộp 1 $ 00.

Pharmacie Phùng gia-Viên
86 123 đường Paris—CHOLON

BẢO HIỂM THUỐC HO

CỨU KHAI HOÀN Trị các chứng ho nóng hề lành ho ra máu ho lâu tiếng ho lâu mau dùng thuốc nầy thấy hay như thần

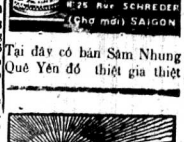

Mỗi ve giá là 0 60
12 ve giá là 6 00
Cách dùng có chỉ rõ trong toa mandat gởi cho M. HÀ TRỌNG VĂN-MỘI-XUÂN DƯỢC PHÒNG
N° 25 Rue SCHREDER (Chợ mới) SAIGON

Tại đây có bán Sâm Nhung Quế Yên đó thiệt gia thiệt

BÁN
Cỡ mũ trang, bằng vàng và bạch kim-xoàn hột xoàn thiệt tốt kim nhỏ đủ kiểu đã nhỏ bông lại có vỏ mắc-ca... giá thiết rẻ.

M. IBRAHIM G
du Nom national singapore

CÁC NGÀI Ở LỤC-TỈNH NÊN BIẾT !

Có nhiều ông nói đến tai tôi rằng ở Lục-tỉnh muốn gởi đồ cấy tóc sửa, song sợ nhà thợ làm hư hoại. Vậy tôi xin đó lời rằng không cách hề chi cả. Cứ gởi tự nhiên, bởi vì tôi thường gởi đi tới Nam-vang Annam và Lào cũng được tính hẳn hoi lắm.

LÊ-VĂN VINH
Diplômé de l'école nationale d'Horlogerie de Besançon
145 Rue d'Espagne Saigon

Tiểu-thuyết của : « DƯỢC-NHÀ-NAM » N° 7

ÁI TÌNH TIỂU-THUYẾT

Hai chữ tương tư,
Tạc đa phủ ghi dòng nước biếc,
Một thiên trường hận,
Rên lòng phô tục đánh non xanh.

I.

— Rất đáng khen cái chí nhẫn nại của chị. Vì nếu chị mà làm ra chuyện như đám dân bà thất-giáo, thì xấu chẳng lại tốt cho ai, mà cái tăng lửa nó có thể kế cái hạnh-phúc chỉ lại, cũng vì đó mà tiêu tang tắc mất..... — Đ'n đối rồi mà em còn nói chuyện hạnh phúc làm chi nữa ? Ở đời Tái ông thất mã, họ phước vô môn, biết đâu trong cái họa, mà cái tăng lửa nó có thể phước ? Huống chi, dầu anh có kế cái hạnh-phúc chỉ lại, cũng đó làm chi ? Người cha cũng bao giờ quên con cái đâu.

— Vậy tôi em chắt rằng hạnh phúc của chị sẽ hườn trở lại ở trên đông tro tàng bếp lạnh đó, sao ? .... Dầu đến thế nào chỉ phụ-phàn rồi rủng kia nổi chăm, dầm ghi trong cần pảo chị luôn — Lòng cứ ngạch cứng-cỏi của chị nó làm cho chị khổn - chớ. Không phải ! Đó là ái tình mà ! Ái tình nó sôi nổi trong lòng chị quá, nên nay thấy được cái bọc bẻo của khách tình, tự nhiên nó làm cho chị phải thăm thì..... Khổn nạn.... khốn nạn cho đời chị ! Từ đây trở đi phải chiếu loan phòng vắn vẻ..... Cô chồng mà cũng như không !

— Cái đó là vận mệt - nhiệm ở trong tâm-khảm, chớ bề mặt của tôi chỉ, nào có thay đổi chi đâu ... Hai hoặc mốt ánh mỗi sẽ vẽ, vợ chồng cứ vui vẻ, gia-đình cứ êm-ấm, chỉ cứ làm người vợ hiền, tình lo phận anh chồng quí..... chớ trước mặt chỉ, anh đã có lỗi chi là khinh - rẻ, là bạc đãi chị đâu....

Bà trang-sư bất-bình, bà cãi :

— Thế là em bảo chỉ nằm trong cái buồng kín-đáo - khi giả-rả dỉ lửa kia mà ... Em bảo chỉ phải lão phải đối, phải giữ cái thái độ bình-tĩnh tự nhiên..... chị phải ôm-ấp suốt đời một nỗi thổ-giả-lỗ..... chị chịu làm sao khơm... ...

Bà trang-sư tỉnh khóc, gương mặt hầm hầm, bà đứng phắt đã ngồi ngay Ái - Liên mà nói cách cứng cỏi rằng :

— Nội buổi chiều mai, nếu bà con Tâm về, chị sẽ nói ngay mặt cho biết cái lương tâm của người rày đã đổi đâu...

Ái-Liên lật đật cang rằng :

— Không nên. Nếu chị làm chuyện gấp rút quá, cũng như chị phụ với đời lắm-vậy đã bao hai ba đã lấy chi vậy. . . Chị cứ ấy sẽ nhẫn lại mới bắt cập cho chị nó có thể đánh vô tan cái phước mỏng mảnh của chị đó sao ? Chị nay đã đặt, và cứ lẽ cho ngày gần nó có ra cái bình đan thương kia cho.

— Ngày giờ ? Em quên rằng mỗi một phút qua qua, là mỗi phút chị phải tê gan tái ruột, và cũng mỗi phút đem cho ba cô Tâm cùng người đàn-bà kia thân khắn-khít nhau sao ? Tôi nay chồng chỉ ở đâu ? Chẳng ở nơi nhà con đàn-bà ấy !... Chị vẫn biết, mà chị đành khoanh tay... có chết cho chị chưa ?....

Bà trang-sư vừa nói vừa chấm mấy cần-mắng, là bắt nay lòng và đang bị ngọn lửa ghen-tương nó phừng phực đốt từ buồng gan lá phổi.

Với nào là vốt ở lẳng nặng, gái nào là gái có chồng không ghen ? Cái gì em là cái bình-chung của đàn bà, nhưng từ chỗ ghen bóng ghen gió nó lí đau-đớn kì-khôi hơn là kẻ đến cảnh thị hội.

Bà trang-sư đầu có nằm mùi hoa-thức, có chút trieh-ẩa sáng suốt hơn người, song bà cũng là một trang kiến y'm như ai, bà trách làm sao khỏi lòng ghen tương nó 'ung lạc lòng bà...

Bây giờ bà mới biết cái thanh nhã phong thú của cảnh êm đềm, và mới biết ngày nhàn à một ngày ấa. Pà ước ao cái đời lạnh lẽo của cô Á - Liên, bà than cùng cô:

— Bà hôm nay chị mới biết cái hạnh phục của em.... Đó em mới thật là đời sung sướng vô ưu vô lự..... Bây giờ, nếu chị có thể đem đổi mấy năm vui vẻ của chị với cái sống giản dị lạnh nhạt của em, chị không đủ dự mộ chút nào !

Cái vu-vướng của chị, chẳng qua như một giấc nam - kha, những bừng con mất đây thôi chỉ còn hai tay không !... Sao cho bằng giữ một bạc trung bình như em : chẳng vui đáo để, nhưng khỏi buồn đáo-để....khỏi khổ đến đâu....

Á-Liên chẳng trả lời, cô để cô thơ sướng với cái mong mỏi ước ao của bà trang-sư. À, bà giờ ho mới biết là có sung sướng, bà ! Đời cô là cái đời vô lý vô nghĩa, nhưng nó sạch những dơ vết của đời ; như tờ giấy trắng chẳng bợn chẳng lem, như một ánh sáng chẳng bóng hình nào đậy cho mờ-ám được. Đời cô cũ thì lạnh nhạt mà nồng nàng, chẳng gió thú mà vui vẻ....nhưng mấy ai đã ngỉ cho chăng....!

Còn nữa

Cất nhà vàphố nên giao cho nhà thiện nghệ như
NGUYỄN-VĂN-SAM
Số Quai du Cambodge- CHOLON
Nguyên Chuyên môn Thanh, tạ, ở sở Tạo-tác Nam-kỳ

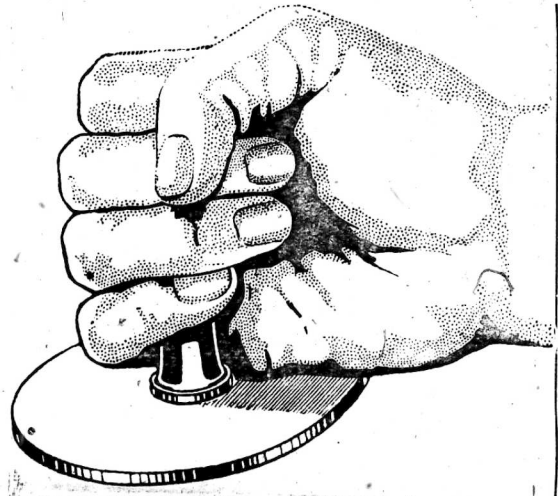

Y-KHOA VĂN-SĨ
DOCTEUR
Trần-thu-Đông
Ancien interne des Hôpitaux et de la Maternité de Perpignan France
Ở tại đường Thập-bình
Rue des Marins 110
CHOLON
Giáng thép mới N° 418
Coi mạch mỗi ngày 7 bớm mai tới : 8 giờ tới 1 giờ.
Chiều tối : 2 giờ tới 4 giờ
Như ai muốn rước đi vô trong Lục-tỉnh thì sắng lòng đi.
Coi về các thứ bịnh mà ai về sự sanh đẻ đường thai, Hay là làm răm rối mà chưa có thai đặng Về các bịnh trong mình của đàn bà (đường kinh không đều hay Huyết bạch, tử cung nằm không ngay. Hay là các thứ bịnh trong tử-cung đều trọn)

TRÀ BUỒE LÀI THIÊU HIỆU
Nguyễn-Hợp-Hội
NHÂN CON RÔNG
Là thứ trà có tiếng xưa nay. Bền màu, ngon vừa, rõ thơ trà ngon ta, nhà Lài thiêu, thì sẽ rất kỹ càng, khác phẩm trà giả dối, nếu ta thì đặng mất mà, lại đã khổ.
Qui vị đang trà cứu chọn cho đặng thứ trà hiệu Nguyễn-hợp-Hội nhân con rồng là vậy, bởi đặng làm của biểu trà khác ngon và bền chước mà làm theo và trộn hiệu thì sẽ vậy vòng vào cho đặng a cạnh mất lợi. Nếu chẳng nhân trà nhà mà vậy thì a là rất sợ cho nếu-cuu đồng xuất ấm quí vị lưu ý.
Chủ xưởng trà
Nguyễn hợp-Hội

PHẤT MUÔN NHÀ
TẾ NAM ĐƯỜNG
(CANTHO)
Nhân con cá lý

PHAN-TRUNG ÁI (chủ nhơn)
1 VĨNH XUÂN BÁ BỔ HOÀN thuốc uống bổ lao ăn ngon, ngủ khỏe, nam phụ đều dùng. Giá bán mỗi hộp 2 $00.
2 HỒ GIAO KIỆN BỘ HOÀN thuốc uống bổ gân cốt và trị nhức mỏi. Giá bán mỗi hộp 1 $ 60.
3 BỔ THIÊN DỤC TỰ HOÀN thuốc uống bổ huyết, những người kinh nguyệt không đều, tử cung hư lạnh không hay chửa nên dùng rất thần hiệu. Giá bán mỗi hộp 1 $ 50.
4 DƯỠNG HUYẾT TIÊU PHONG HOÀN thuốc trị sưng tê nhức mỏi, rất thần hiệu. Giá bán mỗi hộp 1$20.
Qui ông qui bà muốn mua xin viết thơ cho bổn hiệu hoặc là có bịnh khó lạ cũng xin viết thơ cho bổn hiệu thì bổn hiệu, luận thuốc gởi cho. Có trữ bán Nguyễn-thị Kiah Saigon, Hộng-lương-Đường Soctrang. Bốc phòng Xuân, Vinhlong. Tam-sự Camau.

Việt-Nam Bất-Động Sản Công-ty
Công ty hữu hạn đang trù lập
vốn $100 000
Bản thảo điều-lệ của công ty đã in hành trong Đông-Pháp. Công báo (Journal Officiel de l'Indochine) số 96 ra ngày 2 Décembre 1931.
Điều lệ đự định đã tại phòng văn quan Chưởng khế E. FATS, tại Saigon ngày 14 Décembre.
Số vốn là 100.000 đồng bạc chia ra làm 10.000 cổ phần, mỗi cổ phần 10 đồng tất một lần.
Tiền bạc hàn sẽ đóng tại Công-ty VIỆT-NAM NGÂN HÀNG, ở số 54-56 đường Pellerin Saigon, từ bữa 1er Janvier cho tới 30 Juin 1932.
Mục đích sự lập hội VIỆT-NAM BẤTĐỘNG SẢN CÔNG-TY là để cho ai ngài cần kiếm bàn đặng và góp hội lại những số tiền chắc mà để mua được giá rẻ những Bất-động sản ở châu-thành trong lúc nầy đang cho mướn và chờ ngày sau bán lại có lời nhiều.
Qui ngài muốn biết đến chi tiết xin gởi VIỆT NAM NGÂN HÀNG.
Hội-viên đáng lập
TRƯƠNG TẤN-VỊ
Gốc phố số Honoraire à Chaudoc

GẦN TỚI MÙA MƯA, BÀ CON NÊN COI CHỪNG.
Hễ năm nào nắng giai, sang qua mùa mưa thường hay có bịnh Thiên Thời là một bịnh rất hiểm nghèo.
Muốn ngừa bịnh ấy nên để dành trong nhà một ve thuốc trị bịnh Tiêu Thời hiệu là Elexir Anticholérique Khuong - Binh - Tỉnh ở Cantho là một thứ thuốc mà trong lục chầu đều công nhận là thần hiệu và đã ứa đặng cả ngàn người.
Thuốc nầy đã nhiều lần quan-trường thầy thuốc Surramon khuyên nhủ thân chủ của ngài nên có trong nhà luôn luôn.
Giá mỗi ve..... $ 0.60
» 12 ve..... $ 6.00
Có cách đóng rành rẽ.
Có gửi bán tại nhà thuốc
Khuong Binh Tinh Cantho, Longxuyen, Sadec (Cầu cái sơn), Pharmacie Dalat, Medecin Hiệt Chaudoc

Thí thuốc thiên thời
Tại nhà in Ja. Viết đường d'Ormay số 85-87 có thí thuốc trị bịnh thiên thời. Thuốc nầng vắc hiệu nghiệm rất hay có gởi ở bảo quản Đ. N. N. 72 Rue Lagrandière ai muốn ra vường phải những hiểm nghèo nầy thì tới hai nơi đây mà xin không ăn tiền bạc chi rác. Đ.N.N.

Minh-tạ
Thành công Bác-thánh dược
Bấy lâu tôi có nghe danh tiếng nhà thuốc Tạo-nhơn-Đường, có chế tám món thuốc hay nhân đã là Bác thánh dược, chính mình tôi thì có bịnh. Nhứt là phải yếu thận kém, đau lưng tức ngực, cùng mỗi một quanh năm thân thể bất an, mà phục dược vô kiếm hiệu !!
Tôi phải tìm qua Hồcmôn đến tại hiệu Tạo nhơn Đường lại bến xe lửa Hồcmôn, sở cậy thầy Tạo-nhơn Đường chẩn mạch.
Thầy nắng lòng tô hết nguyên nơi cần bịnh, mọi đều trường thật rõ. Tôi rất vui lòng mà lấy thuốc uống thuốc hằng ngày uống 1 nước hoàn. Sĩ lao bổ tạng y theo lời thầy chỉ bảo....
Bịnh trầm trệ mấy năm dư mà uống thuốc Bác-thánh dược, có 10 ngày thì thân thể tôi dũng mạnh khỏe hơn xưa nhiều, thật là đáng khen thầy coi mạch đắc trị nguyên. Thuốc thầy nống rất đến kiện... Riêng phần tôi đáng tặng thầy là Lương Y cứu đân độ thế rất xứng đáng. Hôm nay tôi mang ơn trước, phải đến công ơn thầy. Kính đôi lời cảm tạ trên quí báo, ngỏ anh em, chị em trong cơn khuẩn bách nầy, ai có bịnh trầm trệ cần đến Thành - công - Bác - Thánh dược là THÀNH - DƯỢC.
NGUYỄN HIỆP HOÀ
Fabricant de meubles
Conseiller à Lâithiêu
Thủđầumột

Chị em ta nên dùng phấn
Hồng-Lạc
Phấn Hồng-Lạc rất tốt, đổi lâu da mặt trở nên mịnh-màng, trừ mụng, tàn nhang, da nám da xù, da nhăn, da cam. Chị em muốn mua gởi đến bằng cách lãnh hóa giao ngân.
Có mỗi lọ bán bánh ngọt petit beurre - Minh-Nguyệt - các nơi mua sỉ số được khá hằng nhiều, gởi theo cách lãnh hóa giao ngân.
Đại lý độc quyền : Ngô Ẩn-thị-Nguyệt 246, Rue d'Espagne Saigon.

Hàng Thượng hải sao bằng?
Nha Dệt LÊ-PHÁT-VĨNH mới dệt một thứ Lành satin trắng có bông thật lạ, mịn tay, trắng ngời hảo hạng, chắc bằng ba hàng Thượng hải, một Áo giá 7$50... Hàng Lụa nước nhà và một lần thứ nhứt Annam mở mang công nghệ...
Lãnh đen thiệt mước có bông và trơn— Tussor sọc tớ ròng thượng hạng ! Qualité extra supérieure ! 3$00 một thước.
Kính mời Quí Ông Quí Bà tiện đường ghé xem, chúng tôi vui lòng tiếp rước...
Mua sỉ mua lẻ có sự tin cậy chắc chắn :
Nhà đại lý : NAM XUÂN.
78 —80 Bd Charner — SAIGON

Dĩa hát 1932
HIỆU PATHÉ MỚI, cịch thà với các HIỆU DĨA BÁNH THẾNG, xin dùng thử thì sẽ rõ thiệt hư. Tiếng họn đào kép BẠN 7 THẦN ĐẤT.
1 Bằng TÍNH-THƯỜNG-GIAN-HÀM (đĩa) Tuồng DƯ-SAN - GẶP GỠ (3 đĩa) Cô Tư SANG Cô Ba NHÂN MM HÁT CHƠI, ca nhiều bài rất hay. Còn nhiều đĩa có cô hai BẠNG, ông Bảy Nam ca. Đĩa TRẦN ĐẤT hiệu ÉNA 1932 có nhiều bộ hay.
Đĩa đôi COLUMBIA mới (3 đĩa) ông Tài Luân tỉnh Phú-Lục.
BÁN MÁY HÁT ĐĨA HÁT ĐỦ HIỆU MÁY HÁT VÀ ĐÈN MANCHON
Giảng máy hát có thể thử, đổi giảng máy mới ? reasorts quảy một lần thì được bao một đĩa, chỉ bớt thêm 2 $ 00.
Cần đổi lấy gần mới 1 giây thiếu, có bớt 2 đồng, mà nhớ đổi có cái cần máy mới, chớ không phải đổi nhầm thông máy. Có đĩa BẮC mới PATHÉ MÉA ONGON gần contre remboursement nơi lẻ hướng. Không kể lơ lửng,
LÊ VĂN-TÀI
Disques à Phonos.
62 Rue Georges Guynemer Saigon

Giúp ích !
Trường-Tư Pháp-Việt rue d'Arras Saigon, lãnh học sanh ăn cơm tháng, được tiện bề đi học các trường lớn; hoặc học nơi bổn-trường.
Tôi có chỉ giúp người lớt mộ học thêm Langsa và Toán Pháp. Gởi thơ xin đề có 5 xu cho M. Pierre Mùi.

TIỂU THÂN TIÊN
Sáng Tạo Bởi Thầy Đại Tiên Phụng Lã Thuần Trị Thanh
PHONG TÌNH và BỐ Á PHIỆN
Ở Tonkin gần tại, bào chế chẳng dùng cối á phiện. Cách bổ giảm đã mát mà lại bổ. Dầu cho lão nhược bực sáu trăm ngày cũng không cai nổi, làm việc khỏe mạnh vui vẻ như thường, chẳng sợ mạnh mà không bịnh gì hết đi đường đang rất tiện.
Hộp ve 100 hoàn giá 1 $ 00.
Bán ở 2 chàng 3 ve đề bổ, ai mua dùng không công hiệu xin thối tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại Gare Catinat rue Mayer 198 Boulevard de la Somme 83 Rue Amiral Courbet 60. và Rue Vannier 74, là tiệm trồng răng chụp hình danh tiếng nhứt Saigon. nếu qui vị đều danh tiếng xưa nay đăng có bán thuốc hiệu TIỂU-THÂN-TIÊN » ai mua cũng phải ngừa kẻo lầm giả mạo. Cũng bịnh DƯƠNG MAI chẳng ăn LẬU, ai bịnh bực nào, nếu trong người ở 3 $ 00 mười mạo. Phiếu tính lãnh lấm đại-lý hề không nữa. Đã có trao Anh hãy cầu có bán. Qui vị muốn gởi lãnh hóa giao ngân cũng được. Thơ và Mandat gởi cho M. LÊ-VĂN-ANH Gérant, magasin Bé Albert 1er n° 148 Dakao SAIGON

Nam-thiên là gì đây?
Ấy là nhà thuốc của người Annam mà người ngoại hay khen, hay là thuốc Thần-dược đó.
Kính-bạch-trước cachets 1 hộp giá 1$20. Trị đặc chứng bịnh lâu đặng nhẹ lâu mới gì; nếu vô ông vô bà nhiều thần; đồng kaus đồng mặt đất.
Chỉ Khái-Dược Giá 4 ve 0$70
Thuốc ho nầy đã cứu nhiều người rất bịnh ho gió, ho lao, ho ra huyết có cảm sương bán lâu mà thế nào ông vô 5 phút đồng hồ sẽ thấy sự hiệu nghiệm chẳng sai.
Thuốc xổ Thiên Dược 1 vegiá 0$30
Rất độc xổ ra đàm nhiều, bổ tỉ và giảm đường tiểu tiện.
Thuốc để đăng cho không phải hao tốn nếu xổ qui vị thường thấy. — Ở là thuốc thơm vô ngon như bánh
Saigon có trữ bán tại Mme Ng.-thị-Tính và thuốc học-chân.
Nam Thiên Đường
65 St marché Bến-thành—Cho-quán

Thuốc THIÊN-THƠI của Pharmacie NGUYEN-VAN-TRI ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người
Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

HÃY DÙNG PHẤN TRO TÂY HIỆU "CON CÁ"

THÌ HUÊ LỢI SẼ TĂNG BỘI PHAN

Chết còn sống lại

Xin các ngài biết rằng : những người tu hành thì là một người lương-y giếp đời vậy, nay có một vị Hòa-thượng ở Sontây rời ngũ đã sang nước Trung-hoa mới qua qui quốc chuyến thông nghề thuốc cứu đời. Tôi là Nguyễn-kim-Vinh ở Cholon đường Cô-độ số 145, nhân vì tôi 18 tuổi bị chứng huyết khô, thành bịnh lao, mấy trăm sau bao thầy y, thuốc gần năm nay bịnh nặng lắm, mình ở gầy, dậy không được, ho nóng ra máu khô, đã kiếm thầy thuốc thấy đều trị mà không hiệu nghiệm, may nhờ người bạn tôi nói tại Saigon nơi đường Espagne phòng ngủ Lợc-Linh, có một vị Hòa thượng có quả trị bịnh cũng kỳ, chứng bịnh chi cũ coi quả được quả thượng thì bịnh trị được, nếu quả xấu thì không tự, tôi lập tức đến nơi coi quả được quả thượng rồi liền bái biểu thuốc mỗi liều 7 đồng, đem về cho uống thì bịnh nhẹ lần, thấy là thần y vậy. Lại có tên Trần ngọc Châu Vũ Mstro đau bắt con mắt đỏ rất đau đớn lắm, cũng được lành bịnh. Lại có tên Lê-Văn-Ba đau nước mình nóng sốt Hòa-thượng bốc một liều thuốc giá 12 đồng về sông công hết. Lại có tên Trịnh thụ Sâm lâu bịnh di-tinh thầy tư hóa ra lao ho, đã Hòa-thượng trị cũng tốt. Còn những người nào mắc bịnh trĩ, bịnh ngủ lâm, ho hen trong bao liều lâu năm, hay là đặt bà bịnh xích bạch đái ba, thai trên sản hậu các chứng chi, cứ đến Hòa-thượng đều trị số được hết bịnh, mà Hòa-thượng không cần chi của tiền, chỉ cần ai biết giới-thiệu hay là in giấy mấy muốn tự quốc thầy hay hơn, chỉ ý tôi thật không hề lấy trả, nếu chăng tôi nói lão sẽ bị thần quỉ tôi đánh chết vậy.

Hòa-thượng ở tại Saigon sau Chợ-mới bên-thành rue d'Espagne bên rạp hát bóng, phòng ngủ Lợc-linh dưới lầu số 206.

Những người giới thiệu Nguyễn kim-Vinh, Lê văn Hoa
Trịnh thụ Sâm, Trần-ngọc Côn, Tăng thông

Rue de Bd Huyết ở của hiệu: KHƯƠNG-LỢI

NÊN LƯU Ý!

Rượu thuốc :
1· Phong thấp
2· Vạn-ứng Trật đả
3· Chưởng-tử
của hiệu KHƯƠNG - LỢI đều dùng toàn những vị thuốc thượng phẩm mà bào chế ra.

Nếu ai làm nhầm bịnh
1· Phong-thấp ; 2· Té tức sưng bầm, trật trẹo gân cốt
3· hoặc muốn cầu tự ; nên dùng các thứ rượu trên đây sẽ thấy công hiệu.

Bán chỉ và bán tại :

Khương-Loi & Cie

N·35, rue de Paris, Cholon
Giây thép nói số 377

P. S. Bổn công-ty có bán dầu saven «Kiết-Xương» thật tốt hạt nhiều, đúng ít hơn hơn saven hiệu khác.

N° 35 Rue de Paris, Cholon, là thứ rượu bổ hơn hết

Thuốc nầy uống đủ các chứng ho. Như là ho gió, ho lao ho tổn, ho sút hơi bất hạng lâu năm. Hễ uống thuốc nầy vô trong 3 mươi hai ngày thì thấy thuyên giảm ngay, ăn ngon, ngủ được thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bản đường chẳng nệ tốn công và tại Trung-ngoại lựa chọn được nhiều thứ thuốc tối đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc đặt hiệu là Cổ-khái-Hoàn, ai ai cũng đều ngợi tăng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tiệm đều có gửi bán.

Bán tại Cô gái cho :
Hà-tranh-Thanh
Chủ tiệm VĂN-AN-ĐƯỜNG
55 Rue de Douaumont SAIGON

CÙNG MẤY ÔNG CHỦ XE HƠI

Những món đồ mà quí ông cần dùng về cho xe hơi đi hông mát cùng là xe đò đưa hành khách xin hãy đo mua nơi :

AUTO-COMPTOIR

160 Rue d'Espagne à SAIGON

thì qui ông đặng giá rẻ hơn các nơi.

Như là : Vỏ ruột dầu sáng, dầu nhớt, bougies, bình accus DININ và SLEM, bạt đặng cùng là đồ phụ tùng cho xe CITROEN và UNIC. Bán đắt rẻ, mà đồ lại tốt

VÕ-VĂN-SỬU

Sắp tới ngày Mỹ - Nhựt chiến tranh

Ta nên biết cách đánh nhau trên mặt biển ra làm sao

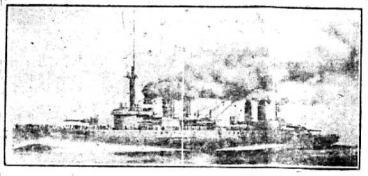

(*Tiếp theo và hết*)

Trong lúc ấy viên đại bay vòng chầu trong vầng khói mịt mù không trông thấy chi hết, rồi rớ ngay chỗ chiếc tàu, làm tan nát ổ cái và một vòi nước vầng lên cao vờn tới chín chục thước.

Bấy giờ tiếng súng tiếp nhau nổ, khi nghe xa khi nghe gần, vung quanh thì những lửa với khói, còn trong tàu có một thứ bụi xám xám, nóng hầm và hôi mùi diêm rất là khó chịu.

Bọn tính đường, nghĩa là tính cơ tử chỗ chiếc tàu ra đến chỗ bể là bao xa, mấy trăm ngàn thước để hỏi lại cho bọn tập bắn biết cách mà bắn, bọn tính đường ấy vẫn còn hồ lớn lên hoài, và tàu lâu lại có tiếng người ở chỗ nào không biết, cũng hô tiếp theo đó truyền lính nhẹ lunh nọ. Chiếc tàu cứ vẫn chạy tới...

Trong lúc tập bắn, tàu trật cũng có chạy hoài, chỗ không phải đâu yên một chỗ. Nó chạy qua, chạy lại, có khi nó cứ vòng trở như con cá lìm kiếm vừa chạy vừa bắn đùng đùng quanh tàu khỏi xông ra mà mình. Tại sao nó không đậu yên một chỗ mà lại phải chạy hoài như vậy ?

— Không thể nào đậu yên được, bởi vì khi đánh giặc thiệt phải vừa chạy vừa bắn tàu bên nghịch, phải chạy cho mau, quanh quẩn cho lẹ trở cho hay, khỏi là rất thấy trước tàu nghịch rồi bắn nó liền, và bắn cho là để hạ nó cho sớm.

Có người nói trong trận thế chiến, tàu vẫn chạy mau đến thắng trậu luôn.

Kết quả mỹ mãn

Thừa cơ viên bắn súng súng tôi tính muốn đến xem cách bắn của mấy kẻ bắn súng cối xay, súng ấy mượn tượng như cối xay lúc của Annam, và để đưa ai bên hông tàu, ở gần trước mũi. Tôi vừa thoát ra khỏi phòng, bỗng xếp trở vào quan võ ngài mới chỉ chỗ cho tôi biết mà lại. Sau lưng người có 14 người lính bắn súng (Canonniers) ngồi tang lanh lẹ và rất kỹ-lưỡng, đang lăn xăn lo xôn lo không trái phá ở dưới hầm lên nhận vào súng đồng đầy nắp và chậm ngòi.

Tiếng súng nổ lên trong cái phòng bọc sắt ấy nóng hực như trong lò lửa, không quen không thể nào chịu nổi nên cái, đồng đi liền. Tôi tin đi xuống hầm.

Trái qua ba từng lầu, tôi đi riết xuống tàu, người là từ mặt nước tới đáy tàu đó, để coi trong lúc người ta lo lắp trận lộn xộn lần xần đây, ở dưới ấy có làm việc gì hay không cho biết.

Xuống dưới nhà lại cần ghê xóm hơn nữa không khác nào vào một cái xưởng máy, tổng máy chạy ầm ầm không ngớt. Ở đây con đường có hơi chật mà gay tròn, có cả trăm tên lính đẩy nhiều cái xe nhỏ đồng như xe rửa, xe nào cũng đầy vập bi đạn, trái phá, đem lại chất vào cái thang rồi, để trên bông rồi lên mà xài. Họ họ thì phải đẩy xe trở lại lấy y như trước.

Các con đường của bọn lính ấy tải thuốc đạn đẩy xe đi đây, đi đi đến điểm và đến cây cách chỗ gần nhau, ánh sáng lờ mờ có vẻ lắm. Tuy vậy, vẫn tập tính, vậy thì phải hay để ấy đông hàng hai mới được.

Xa xa đang kêu thấy các ông quan võ, lương y, tôi đi ầm nhạc, đều cất tay ngăn đi đến, đang lo kéo bằng, vuốt bông gòn ; có tập đường gia giữ vô rồng ; có tập ở trần trùi trụi, đang lo chụm lửa cho nồi sôi ve (chaudière) thiệt đông.

Họ làm việc im lìm, ai lo bổn phận nấy, và bởi ai cũng biết giữ gìn bổn phận mình, nên làm coi vẻ gang lanh lẹ lắm. Ở dưới hầm nầy nhẹ thật cũng như ở trong một cái lò lửa, nóng nóng nầy và bất mình ngộp quá. Tôi chịu không nổi, lật đật đồng trở lên bông rồi, ở ra trên nầy cũng nỗ đùng đùng mãi.

Tôi bèn leo tới lên trên lầu cao thì quan Tuấy sư Đề đốc. Đến nơi thấy ngài, mặt mày vui vẻ, đội cái kết hật ngược ra đằng sau, bởi vì ngài không trên đùng đỗ bịch ở tai (paras-uple) như quân lính vậy.

Quan Thủy-sư Đề-đốc đang an ủi và khen ngợi quan tư Moroet ở tàu *Voltaire* vì sự bắn hay và ở gần trong lúc tập trận.

Thấy tôi, quan Đề đốc vừa cười vừa hỏi : « Có vui không ? Ở gần hãy ngồi đó mà coi ; họ nổ súng ầm, họ ham hố lắm ; họ quí lấy mình. Tôi vì họ biết đâu đó đã sắp đặt sẵn, đang rồi hết. Bắn không thấy cách tập trận ra sao ? đâu khi có gặp đúng vậy, cái thu lúc ly chất tôi sẽ mời đồ lớn (grande tenue) bởi vì người ấy là ngày quí nhứt trong đời tôi vậy.

Tập trận xong, có một chiếc ngư lôi lại cho biết số kết-quả. Trong lúc khói sóng đồng tan đi, tính thủy tạo lại trên bông, kẻ thì sắp hàng, nhặc đánh sau lái, thì đó thấy lận trang thì cây cờ tam sắc trên cột cao lên lần lần xuống.

B.C.

(Hết)

« Đại-Việt » Khách-Lâu

Nhà ngủ mới lập, gần ngay mới Saigon, đường Espagne số 124 cửa vô phòng, đồ đạt toàn mới, nhà tắm riêng mỗi phòng, có chỗ để xe hơi khỏi trả tiền. Giá tiền phòng từ 2$ tới 2$50. Phòng mướn tháng giá thiệt rẻ. *Chủ nhơn kính thỉnh*

Cuộc thi giải-trí của thuốc *Hôvăn*

Kể từ ngày Avril tới ngày Juillet 1939 Cho qui vị nào trả lời trúng và có ý nghĩa mà không quá 4 chữ.

Câu hỏi:

Vì sao qui vị dùng thuốc Hôvăn Không dùng thuốc khác ? mau về thử xin đề trả phải đính theo 3 thứ nhãn như sau đây:

Thuốc ngọt bổ huyết Hôvăn trừ phong tuyệt độc Hôvăn và ốc bổ Hôvăn.

Nhãn trên đó phải gởi mà cho ông Mai Văn Khuê 85, rue marché Bình Đông Cholon.

Thuốc ngọt bổ huyết Hôvăn trị đủ các chứng bịnh về huyết hư, huyết ít, mà lại trừ tuyệt được bịnh hoạn cảm nhiễm vào mình. — Ve lớn .. 1$ 0 — ve nhỏ 0$60. Trừ phong tuyệt độc Hôvăn trị đơn phong cổ xa, phong thấp, nổ mề-đa và các chứng phong tê bại, xi chuyển, mỏi, đau lưng—Mỗi chai 1$00 thuốc bổ Hôvăn trị các chứng ho trong 4 mùa.

Mỗi hao 2 gói: 0$ 0

Saigon có trữ bán tại Mme Nguyễn thị Kính và khắp lục tỉnh.

Tổng đại-lý : Hồ văn Minh 22 rue Ng. văn Nghiệm Saigon.

Các phần thưởng

2 cái viết Waterman (mỗi cây 2$ đáng giá 20$00)

5 cái áo chemises thiệt tốt.

5 đôi giầy tiêu theo kiểu kim thời thủ đẹp và còn trên 30 phần thưởng riêng nữa.

Cầm tạ-lương y

Nguyễn tôi trần văn qui lan bịnh trĩ đã rên ba chục năm nay, trong đích có nhiều cái mụt, càng ngày càng lớn, hễ đi xong thì lòi ra rất và đau một cách khổ sở lắm.

Những thuốc tây nam bắc, nào hoa nào uống mà chẳng thấy hiệu nghiệm cả.

Thình may gặp ông thầy : DIỆP NHUỆ HÙNG ở đường Marne số 134 tới liền xin cho cho lòng cơ và cột vào mấy mụt ấy, không đầy một tháng thì bịnh đau trĩ đã dứt không còn phải chịu đau khổ như hai mươi năm trước vậy.

Nên tôi gởi biếu ít tiền trên một báo, trước là cảm tạ ơn ông thầy Diệp Nhuệ Hùng, sau qui vị nào có mang bịnh trĩ như tôi, thì nên đến tại nhà ông mà điều-trị, thì khỏi lo hao tài mà phải mang tật nữa.

Người cảm tạ
TRẦN VĂN QUÍ
Propriétaire
à đường d'Arras—SAIGON

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT KIỆM

Hội hiệp bổn nhà danh Pháp được quyền kiểm soát của Chánh phủ Đông-Pháp.

Vốn 1.000.000 lượng (ThượngHải) và 5.000.000 phải làng đã đồng tiền.

Quản lý cái Đông-pháp Saigon số 26 đường Chaigneau. Chi nhánh ở tại Hanoi số 19 đường Borgnis Desbordes.

Muốn lập vốn... Muốn lập tư bổn. Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học.

Thì hãy mua vé của hội Vạn quốc tiết kiệm.

Vé 1.000 đồng mỗi tháng góp 5 đồng Vé 500 đồng mỗi tháng góp 4 đồng. Vé 250 đồng mỗi tháng góp 2 đồng.

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp nữa. Còn nếu không trúng số, thì mình hao giao kèo. Hội trả đủ số học tại và được chia 50, 30%, tiền lời cổ tức.

— Đường tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ ràng cho quí vị nào muốn ký giấy mua vé của hội.

Ets Đồ-như-Liên
91 et 110 Rue d'Espagne
Téléphone 6.90
SAIGON

Xuất cảng đủ thứ đồ và hình vẽ gỗ, vẽ đồ lam bằng đá, tăm thanh ở Quảng, cho mướn đồ cưa đã mà máy viết. Bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy đạp điện. Đồ máy hát và đồ đồng Bạch Tuyết Bắc. Nhiều đồ cổ Thanh Đ. A.

181 THỢ ANNAM

Tiệm sửa đồng hồ danh tiếng thuở nay. Trước ở 34 Sabourain là Tiệm **Nam-Việt Thân-Trung** nay đã dời lại 181 Rue d'ESPAGNE, mới thêm thợ công việc làm rất lẹ, có bảo kê chắc chắn khỏi nói qui vị đã rõ, có sửa viết vận mạng. Máy hát, máy viết, khác đồng đồng, mỏ bia cẩm thạch, làm chân hiện kiểu kiểm thời.

Nam Việt Thân Trung
181, rue d'Espagne Saigon

TÂ BÌ LÀ ! TÂ BÌ LÀ ! !

Giang-Châu

Rue Paris N° 116, 118 à Cholon

Bổn hiệu trước ở đường Jaccardo được qui khách mến yêu đông quá nên không đủ chỗ, tôi phải dọn về đường Paris số nhà 116,118 Cholon, có lầu rộng rãi để sự tiếp đãi qui khách được phần giang hiệu hơn trước.

qui khách đến thử một lần chắc sẽ vừa lòng, bổ bấp nhiều lạ, hễ nói tiếng Annam, nên chắc đặng vừa lòng khách.

Có lãnh nấu cơm tháng, đem tận tới nhà.

Tả bì là 1$00 bắc, dìa đã ăn cơm thêm cơm chiên.

Tả bì-lù 0$60 bốn dìa đã ăn, đã ăn hiếp thêm 1$00 nữa đó.

Giá 15$00 tính có 5$00

Hai mươi năm danh tiếng là phòng trồng răng và chụp hình ngày và đêm, về hình mực tàu, ở chợ cũ PHOTO-SAIGON đường Vannier 74, ở Dakao số 116 118 Bd. Albert ler Photo KHƠNG MINH ở cho mướn máy chụp hình lớn nhỏ. Đồ đã và rọi hình thiết đẹp đều ơn nhà cũ mới đều rọi đặng, tùy theo ý thích của qui vị hình rọi không tốt không gửi, chẳng đã tiền giá tính thiệt rẻ cỡ 0m8 X 60, giá 6$. cỡ 0m30 X 0m40 giá 3$. Muốn thêm màu thì tính thêm 1$. mỗi tấm có vàng vernis thì mất tấm 1$.

Ở cách xa gởi hình lại, tôi sẽ gởi cách lãnh hóa giao ngân.

NGUYỄN VĂN CHẤN

NỀN BỔ Á-PHIÊN

Đã gần tốc Giá Yên Bổ lắm ở Ô-môn bổ

BÁ-NGỌC-ĐƯỜNG

Bổn đường chuyên-môn bán thuốc bổ Á-phiện gần 30 năm nay. Kể Đông-Pháp đều nghe danh thuốc NGỌC ÊN HIỆU LIÊN hay đáo để.

Nay muốn cho vừa lòng mỗi người, Nên Bổn Đường vận tâm bào chế ra một thứ hiệt mạnh mà chất thì ôn là cốt để vô cùng để riêng cho các xứ nông như Nam kỳ Trung kỳ và Cao-miên dùng thì bổ được rất đã, ít tốn tiền. Hút mỗi ngày 1$00 thuốc không đủ tốn 6 ve đã bổ dứt.

Mỗi ve 70 viên $00 ; ve 35 viên 0$50.

Người hút lớn ngày hút nhựa mỗi ngày trên 3$00 thì uống thứ thiệt mạnh ve 70 viên giá 1$00 càng tốt. Ở xa gởi cước « Lãnh hóa giao ngân. Thơ và mandat gởi cho :

M. Ngô-văn-Hòa Liên
Pharmacie 216 rue d'Espagne — Saigon

Mười năm danh tiếng

Thuốc hiệu Từ-ngọc-Liên chuyên môn chữa các chứng bịnh huê-liễu, mới mắc, lâu năm nhập cốt bấu ra nhiều chứng khác thường cũng có đã phương dồi chứng trị lành tận ngọc, không cảng phạt không hại sanh dục.

Các bịnh đàn bà hư huyết, bạch đới hạ, mất mả, tế bại, rất gần ho sống, thuốc bổ Á-phiện, nội khoa ngoại khoa, tây bịnh định phương thật là kiến hiệu, ai dùng rồi cũng hết đanh, ai chưa dùng thử dùng qua mới rõ là hay lắm.

Có gởi bán tại hiệu Nguyễn thị Kính 30 rue Aviateur Garros Saigon. Hiệu Vạn phước Thành 106 Bd. Albert ier Dakao. Bazar thành-Phát 6 Bd. Sainleney Cha-ro. Hiệu Nghệ văn Huỳnh Châu-Mau. Hiệu Kuang nhị Trừu đầu chợ Vinh-Long. Hiệu Lân hoá Cầu Travish.

Các nơi mua sỉ mua lẻ hãy là có bịnh chi khó mà có viết thơ kể rõ của bịnh gửi đến bổn hiệu sẽ gửi thuốc contre remboursement. Thơ hỏi thăm đã có trả lời đã cho.

M. Bình-Thành-Song
à Cantonais — (Fishlong)

Dương vọt bằng máy

CÂNG-THẲNG KHÔ-MÉO BÊN-BÍ

Giây đó 1$50

Vọt Huê-kỳ hiệu WINNER-BANCROFT
Vọt occasion đủ hiệu Banh cũ Dunlop
PINGPONG
Banh pingpong THE DRAGON và đồ phụ tùng
KIM-LONG
10, rue Amiral Courbet SAIGON

Pharmacie de l'Indochine

NGUYÊN-VĂN-DÂN dit NGUYÊN-KHẮC-DÂN
PHARMACIEN DE PREMIÈRE CLASSE
Ancien élève du collège Chasseloup-Laubat

(NHÀ THUỐC ĐÔNG-DƯƠNG)
MỚI KHAI TRƯƠNG TẠI SAIGON 132 ĐƯỜNG D'ESPAGNE
(Góc chợ Bến-thành)
có bán đủ thứ thuốc Langsa và bào chế theo các nhà thuốc tây khá.

NHỨT HẠNG BÀO CHẾ SƯ
Y-VIỆN THÀNH LYON
CỰU HỌC-SANH TRƯỜNG BỔN-QUỐC

Tràng bông tang
Couronnes mortuaires
CỦA ANNAM LÀM RA

Bổn hiệu chuyên làm tràng bông cườm và sành đã lâu năm, đã xuất sản được nhiều, nên nay có thể tính nơi hơn các nơi được phân nửa.

Làm kỹ công. Nhiều kiểu đẹp chọn lựa.

Có giá riêng cho các nhà tang gia nào mua nhiều và các hội Lương hữu.

La Tortue
PHAN-THÚC-TRẮC
16 Rue Sabourain — SAIGON
Téléphone 9.98

MỚI XUẤT BẢN, CUỐN SÁCH
PHỤ KHOA TẤT ĐỘC
HYGIÈNE ET TRAITEMENT MALADIES, MALFORMATIONS DES ORGANES GÉNITAUX DE LA FEMME
của ông thầy thuốc KIM nhà thương CAILAY (Mytho)

Vệ-sanh hằng ngày của đàn bà. Phương-pháp trị bịnh đều chỉ rõ. Tật bịnh các phần vi-ẩn. Hình vẽ đã kỹ lại nhiều. Đàn ông xem biết càng hay

Từ nay tới 31 Mai 1932 — Giá đặc-biệt : 1$00

Có gửi bán tại Hội chợ phụ-nữ ở Saigon từ 4 tới 7 Mai, đã lấy hoa-hồng giúp hội Dục-anh

Lại có tới bán tại:
Bào quán 72 Laprand ère, Saigon — Nhà thuốc tây lớn Solirène Saigon — Nhà hàng bà Nguyễn-đức-Nhuận, 48 rue Vannier (chợ-cũ) Saigon — Nhà hàng Nguyễn-văn-Trân, 94-96, Boulevard Bonnard (chợ-mới), Saigon — Nhà in Đức tru Phương, 118 rue d'Espagne (sau chợ-mới) Saigon — Nhà in Nguyễn-văn-Của, 13 rue Lucien Mossard, Saigon — Nhà thuốc tây Nguyễn văn Tri (ngan gare xe lửa), Mytho — Tiệm Nữ Quân, bán com annam (gần bến xe hơi) Cailay — Nhà thuốc tây Khương tánh Tịnh, Cần-tho.

Assurez vos Autos à la QUEENSLAND INSURANCE Co.

Capital entièrement versé $ 500.000
Réserve $300.000

Règlements { RAPIDES / ÉQUITABLES

AGENTS :
SOCIÉTÉ HAVRAISE INDOCHINOISE
7 & 9 Rue Lefebvre
TÉLÉPHONE N° 250

PING-PONG
Balle PINGPONG SUPRA CHAMPIONNAT
(Bầu Ông Cọp), là hiệu balles TỐT hơn hết mà giá LẠI RẺ.
$ 6 80 một lố 12 trái. Mua sỉ tin giá riêng.
Maison NGUYỄN VĂN TRẬN
96 — 98 Bd Bonnard SAIGON — Téléphone 178.
TRIỆU-VĂN-YÊN Directeur

Note. — Hiệu balles Pingpong CHAMPIONNAT ĐẦU ÔNG CỌP mà nhiều nhà Đ-định đã thí nghiệm và đều công-nhận là tốt nhứt, dầm và chắc hơn nữa nhờ có riêng cùng hiệu đó mà dày hơn, kêu là balles SUPRA CHAMPIONNAT BẦU ÔNG CỌP. Bán một giá như balles CHAMPIONNAT lúc trước.

Việc thế-giới

Nhựt xếp đặt việc Thượng-hải cho mau rồi để lo việc Bắc-Mãn và đối-phó với Nga.

Trùng-Quang và Giả-thôn tuy bịnh nặng, mà cũng kỳ điều-ước đình-chiến với Tàu đặng. — Cảnh trời ở Mãn-châu, càng ngày càng thấy mây mù kéo đen. — Cố Duy Quân theo ban Điều-tra vẫn bị hâm dọa.

Hội-nghị đình chiến có lẽ nhóm bữa qua

Thượng hải. — Hôm qua 3 Mai có lẽ hội nghị đình chiến đã nhóm rồi, để lo xếp đặt cuộc hòa giải cho xong. Nếu cuộc hòa giải lim xong thì Tổng lãnh sự Murai (1) miễng bôm xuyên vào chơn hôm thứ sáu) sẽ cùng đại tướng Tashiro kỳ tên, chớ không chờ viên cố vấn sứ bản Yoto tới.

Tuy việc nói nghe như dễ dàng vậy, chớ sợ rồi sẽ gặp chuyện khó khăn.

Trùng-Quang và Giả-thôn kỳ điều-ước đình-chiến

Đông kinh 2 Mai. — Trùng-Quang hiện nay đau nặng, bịnh-tình của đại tướng Giả-Thôn cũng trầm trọng lắm. Thế mà có tin ở Đông-kinh nói rằng tờ điều-ước đình-chiến (traité de l'armistice) làm xong thì Trùng-Quang và Giả-thôn sẽ ký.

Nghĩa là chừng ấy người ta đem tờ đó tới nhà thương, hai vị chỉ nằm nơi giường bịnh cầm viết ký vào mà thôi.

Trùng-Quang bị mổ, Diêm-Trạch bị cắt con mắt

Sau khi bị nạn người ta chở các tướng lãnh Nhựt vào nhà thương.

Trong các vị bị thương chết có Trùng-Quang và Diêm-Trạch là nặng. Điển-tín bữa kia nói lương-y đã mổ và lấy ra hơn 20 miễng bôm. Còn Diêm-Trạch thì bị cắt tròng con mắt bên hữu.

20 tên dân Cao-lỵ bị tù

Vụ ám sát xảy ra, lính cảnh sát Pháp và các nhà chuyên trách Nhựt điều-tra gắt lắm. Họ bắt được 20 tên Cao-ly thuộc về đảng quốc gia độc-lập.

Người ta nói 20 tên nầy có định dấp với đảng cộng-sản, nên đã bị giam vào khám đường.

Cố Duy Quân vẫn bị hâm dọa mãi

Mấy bữa hồi cuối tháng trước, ban Điều-tra vẫn ở Thẩm-dương định ngày 28 Avril thì đi Trường-xuân, có Cố Duy Quân đi theo. Nhưng bữa ấy Ban điều-tra đã đi nay chưa không rõ.

Trước ban Điều tra một mực cự tuyệt Chánh-phủ Mãn-châu, nhưng sau Tự-giới-Thạch, là Ngoại giao của chánh-phủ ấy có gởi điện hoàn-nghênh ban Điều-tra có ý vâng theo mạng lịnh công-bình của hội Vạn-quốc v.v.. Ban Điều-tra có trả lời.

Cố-duy-Quân

Nhựt thấy vậy, mừng thầm rằng vậy là ban Điều-tra đã có ý nhìn nhận chánh-phủ Mãn châu rồi đó. Rồi Nhựt càng đắc thế, hâm dọa Cố-duy-Quân hơn nữa. Nhựt nói rằng bữa trước Mãn quốc bắt Qua-công Chấn tức là tôi muốn bắt Cố-duy-Quân đó. Mục-đích của Nhựt là không muốn cho Cố đi theo ban Điều-tra lên Trường-xuân và phía Bắc-Mãn mà thôi.

Song ông Lytton nhứt định đem Cố đi theo, mà Cố cũng nhứt định đi theo, chưa biết tánh mạng của Cố ra sao đây.

Quân Nhựt và quân Nghĩa-đồng đánh nhau

Cáp nhĩ tân. — Đại tướng của Nhựt là Murai chỡ một toán quân đi xe lửa tới khoảng đường ở Wuti Miko bị quân Nghĩa đồng của Tan cản lại. Đường xe nầy thuộc về đường Trung-đông. Quân Nghĩa đồng phá khoảng đường ấy toan đánh tan xe chở toán quân Nhựt.

Đại tướng Murai liền ra lịnh cho quân xuống xe, ráp ra đánh với quân Nghĩa-đồng gần rừng. Trận nầy cũng dữ dội lắm, rốt lại bên Nhựt chết hết 30 người, nhưng quân Nghĩa-đồng phải lui xa lắm mà không lại.

Nga Mãn lại gây nhau?

Chánh-phủ Mãn-châu có ra lịnh bắt 12 tên dân Nga, vì bọn nầy làm lỉ ..... không kể luật cấm.

Quan lãnh-sự Nga can thiệp vào, kêu nài đừng làm, nhứt định xin thả 12 tên ấy ra; nhưng chánh-phủ Mãn-châu không chịu nói để đem 12 tên ấy ra tòa cho quan tòa Mãn-châu xử mà thôi.

Bởi thế nên e rồi đây Nga và Mãn cũng gây nhau lớn chuyện nữa.

Huê-kỳ chú ý vào việc Nhựt-Nga

Báo-giới Huê-kỳ hiện nay đều với việc Hoa Nhựt đã bớt chú ý mà chú ý vào việc Nhựt Nga hơn cả. Vì theo con mắt Huê-kỳ xem xét, thì Nga với Nhựt có thể đánh nhau lắm.

Dư luận Âu-châu nói rằng Nga đã dự bị lắm hết, sắp cùng Nhựt tuyên chiến, ấy là tin chắc thiệt chớ không phải là sai đâu.

Một nhà ngoại-giao Huê-kỳ nói rằng « Lấy những việc hành-động của Nhựt ở Đông tam tỉnh bấy lâu mà xem, thì Nga với Nhựt không chạy đâu cho khỏi đánh nhau. Hồ cuộc Nhựt Nga chiến-tranh khỏi lần rồi, thì Trung quốc bấy giờ phải lấy nghĩa đồng minh mà giúp Nga và Huê-kỳ sao cũng giúp cho Trung-quốc »

Nếu việc quan sát của người Huê-kỳ đó mà trúng, thì trận nầy thành ra thế giới đại-chiến cho mà coi.

HỘI LA SANTE SPORTIVE NHÓM ĐẠI HỘI BẮT THƯỞNG

Ban trị-sự của hội La santé Sportive xin cho qui vị hội viên cùng qui viên chức của sở Y-tế Nam-kỳ hay rằng : đến ngày 12 Mai 1932 đúng 7 giờ rưỡi tối sẽ hội nhóm đại hội bắt thưởng tại hội quán N° 149, rue d'Espagne, Saigon (Sau khám lớn Saigon).

Xin qui vị hội viên tới ngày ấy nên đến đông đủ nơi hội quán nầu bầu cử ban trị - sự cùng ban tinh nhiệm vẫn để ích lợi cho hội

Thay mặt cho Ban trị-sự,
Hội trưởng,
M. Trương văn-Quế

Médecin Indochinoise de l'Assistance Médicale en Cochinchine.

BÀN TRỊ SỰ HỘI «CHI HOA SPORT» NĂM 1932—1933

Anh em trong hội Chinhoa Sport nhóm hội thường niên tại hội quán (N° 33 Rue Bd - Baul - Bert, đặng cử ban trị sự năm 1932 1933.

Mấy ông sau nầy đắt cử
MM Hồ lộc Sinh, Président
l'Inspection du crédit Agricole
Văn bá Phước, Vice Président
C/e d'agent financière l'Indochine
Nguyễn văn Bệ, Trésorier, l'Ecole des jeunes filles indigènes
Paul Lung, Secrétaire, N° 33 Bd Paul Bert Saigon.
Nguyễn kim Lưỡng, Secrétaire Adjoint, maître Avocat
Cao thái Dương, Conseiller, service Judiciaire, Saigon
Trần đức Hưng, Conseiller, Travaux Publics Saigon.
Tăng tân Thọ, Délégué.
Tiết văn Bạc, Délégué, l'inspection du crédit Agricole.
Nguyễn văn Nghĩa, Capitaine des équipiers'
Trần công Mạnh, Capitaine Adjoint.

P. Le Comte
Le Secrétaire
J. JUNG

Một hội rất có ích cho đồng-bào ở Vinhlong Sadec

Bổn-báo tiếp được bài nầy :

Một cái hội lắm phước-thiện gọi là « *Hội bảo-hộ và cứu tế bằng công việc làm tại Vinhlong Sadec* » (Société de Patronage et d'Assistance par le travail de Vinhlong et de Sadec) hãy giờ đang tổ-chức và sắp thành lập.

Chủ ý hội ấy là lo giúp những người năm-mươi già, trẻ, bất kỳ đạo nào, dân nước nào, đã bị án phạt tù, sau mãn tù rồi mà có lòng thiệt muốn kiếm công-việc lo làm ăn tử tế, thì hội giúp cho mấy người ấy cái ác tùng thiện và dẫu dắt cho mấy người ấy trở về ăn ở trong xã hội theo thói lương thiện với thiên hạ.

Hội lo giúp cho các hạng người khỏi bị tù, nghĩa là những người người đặng lịnh quan biện-lý tha, những đặng lịnh truyền ra không có tội, những người đặng ân tha bổng, đặng luật cho ân treo, đặng tha trước kỳ hay là đặng ân xá và những người mãng hạng phạt tù.

Hội nầy là một hội riêng mà có các quan lớn trong xứ đỡ đầu.

Ngày thứ năm 13 Mai 1932, 9 giờ sớm mai, tại nhà hội lãnh Longchâu, châu thành Vinhlong có quan chủ tỉnh A. Petit ngồi chánh chủ hội, các người về hội nhóm, để thành lập hội, vậy kính mời các ông các bà nào có lòng lo việc làm phước làm đoan ngày ấy đến tại hội mà coi hội nhóm và bàn tính.

Như ai có muốn hỏi thăm điều chi cho rõ về hội ấy, xin viết thơ cho bài ông sau đây thì động trả lời liền :

1°— Ông Pierre Mérimée trang sư ở Vinhlong.

2.— Ông Hồ duy Kiên, hộ, đồng Quản hạt ở Vinhlong.

NỬA THÁNG BIẾT NÓI TIẾNG TÂY

Ai muốn mau biết nói tiếng tây, trong nửa tháng mà biết nói nhiều câu cần dùng, đủ lối giao tiếp ; bưu bàn, trò với thầy, người làm công với chủ văn vân, thì nên xem, quốc sách *Tân học nói tiếng tây một mình* giá 1p.00 ở xa 1p.30 trong có ám vận chỉ tây ra quốc ngữ, không cần ai chỉ bảo.

Tân Đức Thư Xã
37-39 rue Sabourain Saigon

Giờ tàu và bin tàu

tại Cholon ngày 4 Mai 1932

LÚA

Mỗi tạ 68 ký los

Gocong	2.53	Omon	2.52
Bentre Batri	2.55	Cairang	2.52
Mytho	2.55	Thot not	2.57
Cai bè	2.52	Longxuyen	2.47
Vinhlong	2.53	Chaudoc trang	2.27
Hakê	2.53	— Bo	2.15
Can Chong	2.10	Tanchau	2.00
Cang Long	2.10	Sadec trang	2.25
Tânan		— Bo	2.05
Travinh	2.10	CAE MEM	
Bai xau	2.50	Battampang	2.30
Baclieu	2.50	Banam	2.25
Rachgia	2.50	Soai rieng	
Phuoclong	2.50	Loa dô	2.00

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gao N° 1	45 % tấm	3 95	
Gao N° 2	60 % tấm	3 85	
Tấm 1-2		2 90	
Tam 3-4		2.60	
Cám trắng		1 25	
Cám lức		0 50	

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Forbin	9 Mai
Athos II	4 Mai
Désirade	14 Mai
Le Min	15 Mai

Ở Tân và Nhựt qua

Porthos	13 Mai

Ở Trung-Bắc-kỳ về

Compiègne	17 Mai
Cap Tourane	3 Mai

Ở Singapore về

TÀU ĐI

Sang Pháp :

Porthos	16 Mai
Cap Tourane	7 Mai
Compiègne	20 Mai

Ra Trung-Bắc-kỳ

Claude Chappe	5 Mai
Forbin	13 Mai
Désirade	17 Mai

Đi Tân và Nhựt

Forbin	8 Mai
Athos II	7 Mai

Đi Bangkok

G. G. Van Vollenhoven	2 Mai

Sách mới xuất bản
HỌC LÀM PHÁP VĂN
Của ông TRẦN-VĂN-THẠCH
Pháp văn cử-nhơn - Giáo-sư
(Một phần là những bài đã đăng trong báo CÔNG-LUẬN)
Dùng tiếng Annam dạy tiếng Pháp
Bực cấp-bằng Sơ-học đến Trung-học Tốt-nghiệp
đọc đều có ích
Bán sỉ và lẻ do nơi : M. TRƯƠNG-VĂN-TUẤN
58 rue d'Espagne — SAIGON
Mỗi cuốn : 0$90 Gởi máng-da trước : 1$10

TUY VẬY MẶT LÒNG !

Thứ thuốc bổ đàn bà « **Điều-phụng-dục lân hoàn** » là món thuốc giúp cho đàn bà con gái, đường kinh trồi sục, đau bụng nhức xương, đau lưng, bạch đái huyết bằng, hay là làm như có nghén, hoặc ít huyết, có khi ra hâm đen, hoặc vàng trắng, nếu thường dùng thuốc nầy vài lần, thấy hạp chứng bịnh theo tay, thật là thuốc giúp cho đời, mà ngon ăn ngủ được, bổ khoẻ mát mẻ mập mạp là khác. Có mua nài hiệu PHỤNG-GIA VIỆN nhãn chữ (Á) cho được thì mới phải hàng thông thì thôi. Giá mỗi hộp 1 $ 00, một lố 10 $ 00.

Có để bán lẻ tại tiệm : *Nguyễn-thị-Kính* Saigon — Trảng-bàng, *Đồng-Nguyên-Hiệp* — Chợ-mới, *Nam-phát-Thành* — Soctrang, *Đành-thọ-Viện* — (Bạchliêu) Phong-thạnh, *Trần-văn-Danh*

Pharmacie Phụng-gia-Viện
Số 123, đường Paris — Cholon.

Cô năm Phì

đối với

dầu Thiên-Hòa

ĐƯỢC NHÀ NAM

Khi tôi đi bên Pháp, dọc đường gặp sóng to, gió lớn, thói thét ít hợp với người mình mắc dầu, nhưng nhờ dầu Thiên-hòa là món thuốc hay, đã nhiều phen cứu giúp.

Năm Phì

LỜI RAO CẦN KÍP

Hãng chúng tôi sẽ thường 90$ cho ba bài thơ dâu gởi lại cho hãng, nói tại sao thiên hạ phải hút thuốc hiệu "Drapeau".

Những điều-lệ về cuộc thi trí này sẽ đăng trong báo đây ngày 5 Mai.

Trong lúc kinh-tế này ai cũng nên cần kiệm. Nên phải hút thuốc hiệu DRAPEAU, một gói 20 điếu giá là 0$09 mà thôi

COMPAGNIE COLONIALE DES TABACS
N° 1 Rue Chaignеau — Saigon
DISTRIBUTOR

Chiêu nay! *(Đường Colonel Boudonnet (Gần gare xe lửa Mytho)* ***Chiêu nay!***
Cách chợ mới SAIGON không bao xa

HÁT XIẾC HARMSTON'S

ĐỔI CHƯƠNG TRÌNH LẦN THỨ 3 *DIỄN LỚP MỚI*

Khởi hát ngày thứ năm 5 Mai
Tới 11 Mai 1932

CHỦA NHỰT và THỨ NĂM CÓ HÁT BAN NGÀY

Đúng 4 giờ rưỡi khai diễn

Các thú vật ngày nào cũng để cho xem từ 8 giờ sáng đến 6 giờ chiều, vô cửa phải trả tiền

Giá chỗ ngồi:

Phòng 6 chỗ ngồi 15$00	Hạng nhứt để riêng 2$50	Ghế đài hạng nhứt 0$80
1 chỗ ngồi 3 00	Hạng nhứt 2 00	Ghế đài hạng nhì 0 50
	Hạng nhì 1 00	

Trẻ em ban sáng thâu nửa phần tiền. — *Cai vé tính*: Ghế hạng nhì 1$00 — Ghế đài hạng nhứt 0$50

Mỗi ngày bốn-hội đều có mua đủ thứ lúa, mà thích hơn là mua lúa vựa thiệt nhiều và thiệt tốt. Muốn bán xin đem lúa kiểu và do nơi:

SOCIÉTÉ DES RIZ D'INDOCHINE
DENIS-FRÈRES
4 Rue Catinat Saigon
Giây thép: COMPAFINCH SAIGON

Savon Viêt-Nam

Đúng 72 phần dầu, giá rẻ hàng tốt, của Annam làm ra, nấu theo kiểu Marseille, xin đồng bào chiếu cố.

Một cách nói chơi có hại!

Bổn báo tiếp được bài nhỏ đăng như vầy.

Trong số đặc biệt để kỉ niệm «độ nhị châu niên» của nhà báo «Trung-Lập» có đăng một bài nhan đề là «Nói chơi».

Đại ý bài ấy như sau nầy: «Một nữ diễn giả sẽ lên diễn đàn trong Hội Chợ Phụ-nữ vì không thể làm bài diễn thuyết được nên mượn tình nhơn mình làm giùm cho bài ấy.

Nữ diễn giả ấy thuở nay chưa hề mang kiến trăng nay vì có dịp sẽ lên diễn đàn nên tập mang kiến trăng.»

Không biết lấy cái cớ nói chơi, bảo T. L. muốn công kích ai?

Song đã lấy cái cớ nói chơi mà công-kích, mà lại công-kích, một cách không được rõ rệt cho làm nên trong ba người nữ đồng-bào ta sắp lên diễn đàn trong Hội-chợ đều có thể riêng tưởng mình bị chế diễu!

Vẫn biết đó là một cách nói chơi song đó là một cách nói chơi vừa không đặng nhã nhặn, vừa rất có hại.

Hội chợ Phụ-nữ lập ra cốt để lấy tiền lập hội Dục-Anh nuôi con mồ côi nhà nghèo. Các cô các bà có đăng dân diễn-thuyết thì cũng là theo cái mục-đích làm nghĩa mà ra chớ nào phải chỉ đành cầu lợi gì? Chúng ta công kích họ như thế là làm cho họ ngã lòng mà không dám làm việc họ đã định làm. Như thế thì có hại cho Hội chợ.

Không biết cái «người» mà báo T. L. muốn đùa bỡn ấy có thật mượn ai thảo bài diễn-thuyết cho mình không? Nếu có thật ở nữa thì tưởng cũng không hại gì, mà lấy bài ấy có giá trị thì thôi.

Còn vì việc mang kiến trăng đó, có lẽ báo T.L. muốn chỉ rõ một người nào trong ba người ấy, song trước khi nói chúng ta cũng nên biết xem xét coi họ vì «làm bộ» mà mang hay vì «đau mắt» mà mang.

Phụ-nữ Nam-kỳ ta có người dám bước lên diễn đàn lần nầy là lần thứ nhứt. Họ làm như thế là họ bước lên con đường tấn-hóa đó.

Sao chúng ta lại không tưởng-lệ họ, gắt điều họ mà lại phản đối họ, xô ngã họ làm gì?

Cái cách ngăn-cản phụ-nữ bước tới trên con đường giải phóng đó các bạn lão thanh-niên trong tòa soạn T.L. nên để cho bọn lão hủ làm mới phải.

Châu-Du-Tử

Trèo cao té đau

(Tiếp theo trương nhứt)

trước hết, thì hành cái cách chỉ, lời với người làm công cho mình. Tính ra từ năm đó đến năm 1928, hãng chia lời với thợ tới 55 triệu đó là.

Ông giàu có lớn mà có lòng rộng rãi hào phóng. Nhiều việc từ thiện ở Huế-kỳ, được ông cho bạc triệu. Chẳng những rộng rãi với đồng-bào tổ quốc mà thôi, lại rộng rãi với thế-giới nữa lo nữa. Bởi vậy, cách mấy năm trước đây, ông đã cho thành phố Paris 25 triệu, để lập nên một cái nhà thương chữa răng cho con nít.

Tánh ông rất dân dị, nhiều khi xuống bếp tự nấu lấy món nào mình ưa, để ăn cho vừa miệng.

Ông tự quản lãnh cái nhà chế tạo của ông từ khi mới mở ra cho đến năm 1928 thì trao cho mấy người thiếu niên trông coi, để ông về nhà nghỉ ngơi thong thả. Đến hồi tháng ba mới rồi, sau khi thiên ba đang ngao ngán về cái tin ông vua hộp quẹt tự vận, thì lại nghe cái tin ông vua máy bình cũng tự tử nữa. Thiệt, Eastman tự tử sau Kreuger mấy ngày.

Không ai biểu vì lẽ gì mà ông tự tử, vì cái đời của ông sung sướng bình yên quá, không có vấn đề kinh-tế, mà cũng cuộc làm máy bình Kodak của ông vẫn phát-đạt như thường, chẳng có công nợ lỗ lã gì hết. Có người nói rằng ông đã già, nên sanh ra chán đời, muốn chết đi cho rảnh.

Khi chết có để lại một bức thư nói đại ý rằng mình được lên được sự nghiệp có ích cho đời như thế là xong cái nghĩa-vụ làm người trên địa-cầu rồi, bấy giờ muốn lên thế-giới hư linh cho được trong sạch thanh nhàn.

Cũng có người cho cái nguyên-nhơn như vầy khiến cho ông tự tử cũng có lẽ: mấy tuần lễ trước người bạn với ông từ thuở nhỏ vì cũng là người chung tài chung vốn với ông để lập nên sự nghiệp ngày nay, là ông Walter Hannell tự thế ông Eastman thương bạn quá, nên muốn chết theo bạn vậy. Nếu quả vậy thì cái đời vô-nhân vật chất nầy cũng còn có người giữ nghĩa bằng hữu được thấy chung như thế kia sao?

T.

TIN THỂ-THAO

Một trận đấu cầu bấy lâu nay chưa có

Khánh hội Sports đương kiếm vô-địch T.C.T.P.A. sẽ thử tài vô N.-S.-sao Gindieh ngày thứ năm 5 Mai 1932 (lễ Ascension) tại vườn ông Thương (bờ Rạch) Saigon.

Nhà Modern Photo

chụp hình trong Hội-Chợ

Bổn báo rất vui lòng giới thiệu nhà *Modern Photo* là nhà vào chụp hình thời-sự cho báo-chí, sẽ vô chụp hình trong Hội-chợ Phụ-nữ luôn 4 ngày, để sau in ra thành tập, gọi là kỷ-niệm một công-việc tổ-chức trước hết của tân bà ta ở đây.

Mong rằng các nhà bày hàng trong Hội-chợ có muốn chụp hình gì, cứ giao cho *Modern Photo*, chắc được như ý.

NÊN ĐỌC HAY KHÔNG NÊN ĐỌC?

SÀI-THÀNH

Báo ra hằng ngày 6 trương:
Văn hay! tin nhiều!
sắp đặt khéo!

Mỗi tuần lễ có ba kỳ phụ trương văn-chương, phụ nữ, y học.

Mỗi tháng một đồng	(3$00)
Ba tháng ba đồng	(3.00)
Sáu tháng năm đồng rưỡi	(5.50)
Một năm mười đồng	(10.00)

Thật là một tờ báo giá rẻ nhứt ở xứ ta. Đồng bào muốn mua báo, lánh Dépôt, để quảng cáo, xin viết thơ cho:

M. Monsieur Ng.-đức-Nhuận
tự Bút-Trà
Chủ nhiệm báo Sài-Thành
Số nhà 39 đường Colonel Grimaud Saigon

LỄ KỶ-NIỆM JEANNE D'ARC KHÔNG CÓ ĐIỀU BÌNH

Ngày chúa nhựt 8 Mai tới đây nhằm ngày lễ kỷ-niệm bà thánh Jeanne d'Arc. Theo thường năm, ngày lễ ấy có điều bình, nhưng vì năm nay trời nắng gắt quá, cần việc ấy bãi đi.

Đối lời ngỏ cùng anh em cư ngụ ở Saigon-Cholon-Gialinh

Bản trị-sự tạm thời xin cho anh em Tây an hay rằng quan Thống đốc Nam-kỳ đã phê điều lệ cổ-bội rồi, xin mời anh em đến ngày 8 Mai 1932 năm giờ chiều, đời gó đến N° 76 rue Lagrandière đặng bàn tính công việc của hội và lập bản trị-sự thiệt thọ.

Bản trị-sự tạm thời
chánh chủ hội
Võ-thành-Bảo Inspecteur au Tribunal de Saigon

Vạn quốc tiết kiệm hội

Hội Nặc-danh hiệp vốn

Tư-bổn của Hội: 1.000.000 luyện và 8.000.000 quan phát lãng
(Tất cả đã đóng rồi)

QUẢN-LÝ CỘI ĐÔNG-PHÁP
62, đường Chaignеau — *SAIGON*
chi nhánh ở tại Hanoi số 19 đường Borgnis Desbordes

Hội dưới quyền kiểm-soát của Chánh-Phủ Đông-pháp

Tiền dự trữ có để tại kho

HỐI VỐN NHỮNG VỀ TIẾT-KIỆM

KỲ XỔ SỐ NGÀY 28 AVRIL 1932

Trong Tang Nhơn Cuộc Bến Tre, Quảng-Đông ở Chợ-lớn thuộc viên bản trị sự có vấn chứng tỏ.

Cách thức số 2 — Xổ lần thứ 55

Số 745 được ra

Cách thức số 3 — xổ lần thứ 19

Số 436 được ra

Trong Sổ này có mở về cuộc Kiểm số 468 của ông Nguyễn Hữu Thì, Quan Thầy Thuốc ở tại Phanthiết, được lời lại theo giá tư bổn của mình đã là:

MỘT NGÀN ĐỒNG

Số trả tiền lời cách thức số ba Tiền lời kỳ này là . . . $ 302.25

Ông Bùi-ngọc Tấn, có bổn vé một phần tám số 1161-1161 à 1165 nên được hưởng tiền lời một phần tám tiền lời trên đây, cộng là . 151,13

Ông Võ văn Ngọ, Giáo sư ở tại Thủđầumột có vé một phần tám số 1187, được hưởng tiền lời là 37.76

Bà Dương Thị Hương ở Cholon có một vé một phần tám số 1187 được hưởng tiền lời là 37,76

Ông Huỳnh-kim-Ý Quảng Ngãi có một vé một phần tám số 1203, được hưởng tiền lời là 37,76

Cậu Nguyễn Đức Thông, Học Sanh ở Quảng Ngãi, có một vé một phần tám số 1209, được hưởng tiền lời là 37. 76

Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ bảy 28 Mai 1932, 4 giờ chiều tại phòng làm việc của Hội, ở tại đường Chaignеau số 26 — Saigon.

? 42 Amiral Courbet ?

Muốn ăn cơm tháng, xin lại Vĩ-TIẾN, ăn sướng rẻ tiền, hàng cơm có tiếng. Ở luôn trong đó, thầy tưởng THÚC-NGHI Lý, 66, Nhỏ, Y, nghề chế cũng thạo.

Tiểu-thuyết của «ĐƯỢC NHÀ-NAM» N° 15

LÝ-KỲ ÁI TÌNH TIỂU-THUYẾT

Tình Nghĩa Vẹn Hai

Hà-tri-Tân — Bentre

IV — Sự lầm-lạc lý kỳ

Thằng Lanh in trí những chỗ ba hai nó đã kể. Hôm sau đi ra sao lại không được, cần gì sáng trưa, hay là chiều.

— Ai biết đâu, sghe tụi nó nói sáng nhờ trời mát, anh ở nhà nên nó đừng lại dòm theo, miệng chúm chím cười: «Vầy cho mầy biết mặt Thằng Lanh, chớ đừng hung mầy đặt mới.»

Đáo bấy giờ đã một giờ trưa.

— Hè! Thằng nào nói với mầy đó? Bểu nó chạy thử với tao coi.

— Tụi nó đi tốn lại hết, có đâu mà biểu.

— Thôi, trưa mai mầy đi kêu tụi nó đi, tao chạy với!»

«Phải chi anh chạy với tôi từ đường Cách tí ma lên chợ Bến-thành, giữa lúc trời đương nắng chan chan, tôi mới chịu phục.

— Ô, sức mầy bao lâm hơ. Tao chấp mầy chạy trước nửa đ...

— Không, lâm vậy hết hay, cũng thả chạy một lượt mới tà — Tự ý.»

Đời tôi, hai đứa đứng lại một hàng, rồi phát ra chạy. Thằng Khỏe muốn khoe tài, nên đâu đó chạy miết. Thằng Lanh cố ý gắn sau, đặng thừa lúc vắn thằng Khỏe có đi riêng một mình, nó sẽ lo trở về Bến-tre. Thằng Lanh ngồi dựa bằng, chung quanh cảnh vật im-lìm, thỉnh thoảng ngọn gió thanh phong từ mé sông thổi đến, làm cho nó buồn ngủ. Nó mới để sấp nhựt trình gối đầu, ẩm ngay dưới bằng, mà mang một giấc..... Không rõ được bao lâu, bỗng nhiên nó giựt mình, hay hại gì chăng? Hại lắm, có thể làm cho bà chết giấc được, nên chỉ hai người dụ-dự chẳng dám bước tới.

Thằng Lanh mở mắt dòm bà, bà nhìn nó. Chẳng còn gì làm cho ông Hoàng trọng Thu lo sợ hơn, ông sợ có xảy ra việc bất trắc. Nhưng không! bà Thu nhìn kỉ mặt lạ kiu, là đã nhìn nhận là con bà lại, có khó gì khác hồng thằng tưởng là thằng Lanh, bà quyết là Hoàng trọng Nghĩa sống lại.

— Con tôi chưa chết!... Con tôi còn sống kia mà!... Hỡi đã đem trả lại cho tôi! » Bà Thu vừa nói vừa thấy bà vừa lộ vẻ vui mừng hăng xiết. Không để cái vui tình ấy, tâm cho bà quá sướng đông chỉ tới thảm được vài tiếng: « Trọng Nghĩa con ôi ... Con yêu dấu ... » rồi bà ngã ra bất tỉnh. Cô nữ điều dưỡng đến kịp đỡ bà trong tay; còn thằng Lanh sợ muốn chạy trốn.

Song ông Hoàng trọng Thu, nắm

— Đừng đó em. Cứ việc là thình đừng chờ một chút...»

Không rõ ông Thu nghĩ sao mà ông thốt ra những lời nầy thế? Lẽ thì ông nên ông thấy dịp lúc bà mê, để cho thằng Lanh mình, vì tại nó, làm cho bà nhìn lầm mới ra nông nỗi. Nhưng thằng Lanh, chẳng là thằng ấy nói đó là mộng tưởng của bà thôi! Lẽ thì ông nên ông thấy thường, chớ có sao! Nhưng chính là cái vẻ đẹp nhiên đó ở ấy làm cho bà bối rối lòng ông Thu.

Còn nữa

SAIGON IMP. THANH-THÌ MAU 5-7 Rue de Reims — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-CẨM

HÃY DÙNG SỮA HIỆU

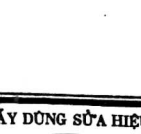

Năm thứ ba ≡ Nº 600

Đước nhà-nam

Chủ-nhiệm: NGUYỄN PHAN-LONG

BÁO-QUÁN: 72 Lagrandière Dây nói số 6.96 — TÒA-SOẠN: 5 & 7, Rue de Reims (INDOCHINE) Dây nói số 6.58

Quản-lý: NGUYỄN VĂN-SAN

TRẮNG BÔNG TANG

Bằng cườm annam làm Đẹp rỡ hơn các nơi —

DUC-L'OI
105-109, Rue d'Espagne
Saigon — Kế đình Xã-tây

Vendredi 6 Mai 1932

Việc tịch biên ruộng đất của ta

Người ngoại-quốc không đặng dự vô các cuộc phát-mãi nữa

Lúc kinh-tế nghèo túng như vầy, không có ngày nào là không nghe có những vụ tịch biên ruộng đất của người mình, vì bị nợ nần trả không nổi. Có nhiều ruộng đất giá đáng nhiều tiền mà bán ra mất giá đi lắm. Rồi vậy mà người mình không có ai mua, chung cuộc rồi thì bọn cho vay cắt cỏ kia, lợi dụng cái hồi ta nghèo túng mà đoạt hết sự nghiệp của anh em đồng-bào ta đã lao công, lao lực mới gầy dựng nên đặng.

Từ năm ngoái, mấy ông Hội-đồng Quản-hạt thấy vậy liền ra can dự, sẽ phân nhiều các vụ tịch biên đều được đình lại đến năm nay hết.

Ngày lại tháng qua, một năm đã hết, mà rồi các mối nợ kia chắc cũng không trả nổi; vậy mà lại còn dồn dập thêm các mối nợ năm nay, nên hôm kỳ nhóm bất thường vừa rồi, các ông Hội-đồng Quản-hạt lại đến xin quan Thống-đốc và quan Chưởng-lý mở lòng rộng rãi ra để cứu cấp những người tỉ ấu nợ mà thiệt tình trả không nổi.

Quan Chưởng-lý đã gởi thông tư cho các tòa án để xem xét chăm chỉ cho những người nào thiệt tình bị túng rồi. Mới đây quan Thống-đốc lại gởi chân tri cho các quan chủ tỉnh để ngăn ngừa cái bọn ngoại nhơn đến ăn nhờ nơi ta mà lại muốn lợi dụng hồi nầy để lấy hết sự nghiệp của ta đi nữa, tức là bọn xa trí đó. Từ chào trị ấy chúng tôi lược dịch ra sau đây:

■ ■ ■

Những việc tịch biên phát mãi ruộng đất quốc gia mới cho khẩn tạm hay là đã được giấy vĩnh-viễn mà tòa bán cho người ngoại quốc, là trái hẳn với điều thứ 9 trong mạng lịnh ngày 4 Novembre 1928.

Lâu nay ở các tòa án Namkỳ vẫn cứ chiếu theo điều thứ 706 và 708 ở trong luật bộ mà phát mãi, nên vẫn còn lưỡng lự không biết rõ cái mạng lịnh 1928 kia có sửa đổi được luật bộ hay không. Đến giờ quan Chưởng lý, thủ hiến việc hình pháp cả xứ Đông-dương, mới nói rõ ra rồi đây.

Ngài nói rằng chiếu cái mạng lịnh ngày 4 Novembre 1928 kia thì các điều 706 và 708 trong luật bộ là phải sửa theo, vì cái lệ thường « hễ luật nào ra sau là cốt để sửa đổi cái luật cũ mà » Nên cái luật bộ sắp đặt cách tịch biên phát mãi không còn thông dụng cho những người ngoại quốc ở đây nữa. Bây giờ chúng không được đứng ra phá giá nữa, bởi cái mạng lịnh 1928 cấm người ngoại quốc mua ruộng đất ở đây mà.

Ta đã cho quan Chưởng-lý tòa án Nam kỳ và quan Chánh án tòa Thương-thẩm hay việc nầy nên hai ngài đã gởi thông tư đến các tòa án để thi hành theo lời dặn bảo của quan Thủ-hiến Hình-pháp ở Đông-dương.

Vậy nên từ nay, đã chắc là người ngoại quốc không đặng dự vô đấu giá các cuộc phát mãi ruộng đất nữa đó.

Như nếu còn có người ngoại-quốc nào được tòa cho đấu giá ruộng đất thì phải lập tức cho quan Thống đốc hay đặng đứng ra tranh cản, không cho cái bộ.

Còn việc phát mãi đất quốc gia mà mới được giấy kiểu tạm thì các công chủ tỉnh là người thay mặt cai quản đất quốc gia, phải lo điều đình, tùy theo mỗi việc, để bảo thủ lợi quyền của chánh-phủ, y như lời châu tri số 213 ngày 15 Juillet 1930 vậy.

Về chỗ nầy, mỗi việc hành động của chủ tỉnh mỗi khác nhau, chớ không phải cứ một mực tranh cản không để cho tịch biên miếng đất khẩn tạm nào hết.

Như lúc nầy vẫn biết chánh phủ phải tranh cản không cho Tòa phát mãi những ruộng đất nào chưa được giấy vĩnh viễn và người chủ cũng chưa nạp đủ số tiền mua thiếu cho chánh-phủ, thì trái lại cũng có khi là nên để cho giảo giả bán những đất nào tuy mới được khẩn tạm, nhưng chủ đã trả xong tiền cho chánh-phủ rồi; lại xét: ra người chủ đất đó không còn phương thế gì để khai phá cày cấy nữa.

Nếu phải vậy thì các ông chủ tỉnh phải xin tòa « nói trước » cho những người dự cuộc phát mãi biết là những người ngoại quốc không có quyền mua, và lúc người nào đã đấu giá được, còn phải đến xin chánh-phủ nhìn nhận mình đã hưởng những quyền của người khẩn đất trước. Trong mối việc vậy, cách hành-động mỗi khác nhau.

Vậy các quan chủ-tỉnh, trong mối vụ tịch biên là phải xem xét cho lợi chỗ hại, đặng bình vực quyền lợi của nhà nước và có khi cũng phải cứu những người khẩn đất thiệt tình ngheo túng và đáng để chánh-phủ chở che cho.

■ ■ ■

Đó là cái chân tri của quan Thống-đốc gởi cho các quan chủ tỉnh, nên từ nay chắc là bớt cái nạn bọn xa trí lấy đất của người mình nữa vậy.

Vua Bảo-Đại về tới Singapour mới qua tàu binh về Saigon

Hai ông Hoàng-trọng Phu và Ng-năng-Quốc cùng qua Singapour nghinh giá mà thôi

Chắc là ngày 2 Aout thì vua Bảo-Đại đáp tàu ở Marseille để về nước.

Ngài đi tàu thường tới Singapour mới qua chiếc tàu binh ở đội Viễn-đông chiến hạm của nước Pháp cho qua đó rước ngài về Saigon.

Các quan đại thần, chỉ có quan Hộ-bộ thượng-thơ Thái văn Toàn qua tận Paris hộ giá về, còn hai ông Hoàng trọng Phu và Ng. năng Quốc thay mặt quan lại Bắc kỳ thì chỉ qua Singapour nghinh giá mà thôi, chớ không qua tới bên Pháp.

Chuyện thế-gian

Bức thơ của ông Táo

Ông Táo là ai?

Không biết sở mật-thám ta có hỏi-sự và lý-lịch của cái ông đó không, chớ theo sự nhớ của Nam-chúc rất là chắc chắn, thì ông đó chính là một đảng-viên cộng-sản lợi hại lắm. Ông đó « cộng-sản vậy.

Tưởng người mình không ai là không biết sự-tích ông Táo, là bài ông lấy một bà. Bởi vậy cho nên tục-lệ của ta xưa nay, cái đồ trong bếp đều bắc nồi lên chụm lửa nấu cơm, hoặc là cái cà-ràng bằng sắt, cũng có bếu-chung hoặc là nhân bằng đất, như ngoài Bắc kêu là « ông đồ ran », cũng có ba vị hay là cái bếp lò cũng vậy, cũng có ba cái vị; ấy đều là hình dung ba vợ chồng Táo-quân: bà ngồi giữa, hai ông ngồi hai bên đó.

Chính ông Táo đó đã viết thơ cho Nam-chúc. Bức thơ như vầy, tuy là thơ riêng mà lòng, nhưng Nam-chúc không lỗ giấu kín độc-giả, nên phải đăng nguyên văn ra đây, để độc-giả cùng coi:

« Anh Nam-chúc

« Thăm anh ở cõi nhơn-gian được mạnh giỏi và chúc cho anh mỗi ngày viết chuyện thị-phi cho được uống sẻ.

« Ngày 23 tháng chạp mới rồi, tôi lên chầu trời; vì khoản công tội của anh, tôi tâu bày với Thượng-đế rành rẽ lắm. Mấy việc anh thường làm hoài.

« .....như là gỡ mặt nạ của thờ văn-sĩ giả, chỉ-sĩ giả, đầu đầu cái miếng đã chê từ trước, mà nay mưu, mô lượm lặt lên mà ăn; vì lại như việc phanh-phui thói khốn nạn của mấy thằng ăn-dực có danh, dự để vợ bạn v..v.., đều là những việc được « Thượng-đế ban khen cho anh cả.

« Tôi viết thơ nầy cho anh, cũng như là làm phúc bảm với anh về việc đó, luôn dịp muốn bày tỏ cùng anh một việc khác nữa.

« Anh ơi! bấy lâu người đời ở sở mình, mỗi khi nói chuyện tới chúng tôi, hay chê cười kiêu ngạo chúng tôi về chỗ hai ông một bà. Họ cho là việc phạm vào ái-tình, trái ngược luân-lý. Tuy nghe lời nặng tiếng nhẹ như thế, mà chúng tôi vẫn phải làm thinh, vì tưởng rằng trên đời, người ta không có như vậy, thì họ trách chúng tôi cũng phải.

« Nhưng, anh ơi, không để bày giờ chúng tôi thấy nhiều nhà ở cỏi đời, chẳng khác gì chúng tôi. Thiếu gì là bà, là cô, chẳng bỏ vắng nhà thì họ rước trai tới, hay là chồng ra khỏi cửa, thì họ cũng đông man, để kiếm tìm thỏi-nhơn chuyện trò hà-hí. Nếu bà tâm-thường mà cô t ế, cũng nói làm gì, đâu nầy thấy it nhiều kẻ là hàng danh-gia tử-đệ, phú-quý, phong-lưu, mà làm kiếp đó, thật là khốn nạn.

« Ngọc-hoàng hay rầy chúng tôi, nói là chúng tôi làm gương cho người đời. Nương mà thật oan! Tuy chúng tôi, hai ông một bà, song le chỉ là cục đất, mà thôi, chớ có làm chuyện gì phạm-hệ đâu. Duyên trời đã xe, đâu hay giờ một người trong chúng tôi muốn xin lý-dị ra cũng không đặng, vì cả thảy có ba đâu, nếu giờ thiếu hết đi một, thì ai, nói là làm sao bắc nổi lên mà nấu? « Chúng tôi ba kẻ, ăn ở với nhau, một cách vẻ tình-thân danh-nghĩa vậy thôi, mà chính là vì đời, chớ có xui dời làm « theo chúng tôi đâu.

« Thế mà nay người đời có nhiều đàm « bắt chước chúng tôi, vậy anh và mấy « người như anh phải làm sao hô hào « ngăn trở đi mới được, kẻo để bại tục « đời phong, coi thật không tiện. Còn lo « về sổ chúng Anquetil đang xuống lên « cái thuyết *tình-nhơn chánh-thức* (amant légitime), e bọn nam nữ xô mình hiểu « lầm văn-minh tự-do, mà cho thế là phải, « rồi chúng làm theo nhiều thì nguy. Thôi « chào anh.—ký tên: ÔNG—BÀ—ÔNG»

NAM-CHÚC

Mã-chiêm-Sơn sắp đánh tới Trường-xuân

Có tin rõ Mã-chiêm-Sơn sắp tiến binh về tới Trường-xuân, nay chỉ còn cách 30 dặm nữa thôi. Nhựt đem đại-binh nghinh-địch. Cả thành Trường-xuân đều sợ hãi nhốn nháo.

Còn ở Thẩm-dương, anh ấu đêm binh nghĩa-đồng tới đánh thành-lỉnh lâm cho binh Nhựt hoảng hồn. Có đêm ban Điều-tra đang ngủ, nghe tiếng súng bắn vang trời, phải giựt mình thức dậy.

CHẮC HERRIOT LÊN CẦM QUYỀN NƯỚC PHÁP

Liên đoàn tả-phái lại lập ra như năm xưa

M. Herriot

Xem cái kết quả kỳ bỏ thăm bữa 1er Mai ở bên Pháp mới rồi, hai đảng lớn về Tả-phái là đảng Xã-hội của Léon Blum và đảng Cấp-tiến của ông Herriot được thắng thế lắm.

Ở ngày Herriot đắc ngày 8 Mai nầy đảng Cấp-tiến chiếm được 150 ghế nữa, và đảng Xã-hội ít nhiều cũng 130 ghế.

Tuồi là Tả-phái sẽ chiếm đại-đa-số ở Hạ-nghị-viện. Ngày bây giờ dư-luận đã đoán trước rằng Nghị-viện kế là Tả-phái cầm đầu, và ông Herriot sẽ lên thế ông Tardieu ở ghế quyền-chánh. Liên-đoàn Tả-phái (*cartel de gauche*) sắp lập lại như 7 năm trước. Đảng Xã-hội sẽ giúp sức cho đảng Cấp-tiến để cầm chánh-quyền.

Tên Đức phán cung, nói rằng tại M. Thu dành tình-nhơn nó, nên nó giết

Tên Mai văn Đức là hung-thủ vụ án sát ở Haiphong bị bắt ở Nam-định rồi, sở báo trước bữa-báo đã đăng tin rồi. Lúc mới bị bắt, Đức khai mình và đảng viên hội kín, vâng mạng của đảng xử tội M. Thu, vì hồi trước M. Thu cũng là đảng viên, lãnh việc giữ tiền, rồi xài hết tiền của đảng đi, nên đảng sai giết.

Song bữa sau giải xuống Haiphong quan biện-lý Szaret hỏi thì Đức phủ cung ngay, nói rằng tại M. Thu gõ tình nhơn của nó, nên nó nổi ghen mà giết.

Các nhà chuyên trách biết là Đức khai bậy, cho nên đang ra sức độ xét cho biết nguyên-nhơn chân thiệt, và có bắt Đức diễn lại cái cảnh tượng gớm ghê hồi M. Thu đang ngủ mà Đức vác dao chém ra sao, rồi sau toan chặt xác M. Thu ra sao?

Tin tức Ng-ái-Quốc

Trong tạp chí « Revue des Deux-Mondes » kỳ vừa rồi, M. Jean Dorsenne có viết một bài khảo-cứu về người Ngô-Ái cái xích-họa ở Đông-dương. Nói đến cái họa đó ở xứ nầy. M. Dorsenne không thể nói đến Nguyễn-Ái-Quốc được. Tác-giả thuật lịch-sử Ái-Quốc rất rõ ràng.

Cứ như lời M. Dorsenne, thì Ái Quốc bị tòa án Anh ở Hương-cảng kết án 2 năm tù, nhưng Ái-Quốc không chịu, đã chống án về Luân đôn, hiện nay vẫn nằm chờ tại khám đường Hương-cảng. Ái-Quốc hiện bị bệnh lao nặng lắm, chưa chắc đã qua khỏi được.

ÁN-MẠNG CHÁNH-TRỊ

VỤ GIẾT NGUYỄN-TRUNG-KHUYẾN Ở ĐÁP-CẦU

Hôm kia bổn-báo đã đăng tin rằng M. Ng. Trung Khuyến bị giết ở Đáp-cầu ngoài Bắc, mình mẩy bị chém cả thảy 30 lát dao.

Chào vụ giết nầy cũng do sự thù hằn lâu đây, tiền tung thì mới làm một cách độc quả như thế.

Căn cước thủ phạm

Các viên-chức đã biết rõ thủ phạm tên là Ng. Tri Phác, số trước thẻ là 3835, phát cho ở Haiphong ngày 14 Juillet 1930. Phác là dân làng Gia-viễn ở Haiphong và tức là anh Ng. Tri-Trụ, một người có chưa trong hội kín, bị Hội-đồng Đề-hình kết án tử hình và đã hành hình rồi. Trụ bị kết án tử hình cũng vì tội giết người. Người bị Trụ giết tên là Mộc.

Trụ mới bị hành hình tại Hải-phòng chưng vài tháng thì nay lại đến anh là Phác cao tội giết người.

Cách gì giết Khuyến

Mưu nầy đã lập từ trước, nên trong ít bữa trước ngày ha thủ, Phác đã cùng Khuyến thân mật như là Thu với Đức ở Haiphong.

Hôm 26 Avril, Phác và Khuyến rủ nhau ra chơi ở một cảnh đồng vắng, cách Đáp cầu chừng ba cây số. Ở đó, có nhiều những gò đất cao cho lấp, và lại không mấy ai đi lại, nên thủ phạm thì hành một cách rất dễ dàng. Sau khi giết xong, thủ phạm bỏ trốn, với lại con dao vẫy máu. Con dao nầy biện đã đem về sở Mật-thám và tử thi thì đã đưa vào nhà xác. Người nhà người thiệt mạng cũng đã biết tin.

Cuộc điều tra của các nhà chuyên trách

Sau khi xảy ra vụ ám mạng ở Đáp-cầu, sở Sát-đầm đã được tin hung thủ là Nguyễn Tri Phác, 23 tuổi, lẩn vô nhà người anh em làm chủ hiệu 5-10 tại Thị-cầu. Mấy người tuần đinh đến vây bắt, thì bị người đàn bà ở trong ấy ngăn cản. Chủ hiệu 5-10 ấy tên là Ng. Tri-Sinh, khai rằng Phác không có ở trong nhà, nhưng những người tuần-đinh đuổi bắt Phác, khai là Phác có bỏ lại ở nhà một cái quần vấy máu.

Nguyễn-tri-Sinh khai rằng, buổi sáng hôm nay, Phác có ở nhà làm lụng như thường, nhưng trước bữa cơm sáng thì thấy đi đâu mất. Vợ chủ tiệm lại khai rằng Phác đi Haiphong hôm qua, tên Phúc là người làm công trong xưởng khai rằng hồi một giờ 45 phút, sau khi rửa chưn tay xong thì Phác chưn hàng rảo phía sau sở mà đi mất. Xét đàng sau, quả có một lỗ mới rạch ra.

Tại nơi xảy ra ám mạng thấy quăng ra một cái cặp da, trong đựng giấy má của M. Khuyến, người làng Hoài-lăng, tổng Võ-ngại, huyện Thư-trì, tỉnh Thái-bình.

Hung thủ Ng. Tri Phác là con M. Ng. Tri Sao và Mme Ng. thị Phúc. Trong khi khám xét ở nhà thấy có sổ của Phác và hình ảnh. Các viên chức đã lấy đem về. Những người nhà Phác ở Thị-cầu, vì khai không đúng sự thực, nên 13 người bị bắt giải về Hanoi, cùng nhờ ở quần áo vẫy máu. Hung thủ đã sụt bị bắt nhưng lại trốn thoát, hiện nay chưa rõ tung tích ở đâu.

RỒ MẶT ĐÀN BÀ NƯỚC NAM

Hội-chợ Phụ-nữ

Hai bữa đã thâu được lối 5000 $. — M. Outrey cho 100 $. — Hội chợ còn kéo dài tới hết ngày thứ hai 9 Mai. — Lễ khánh-thành có quan Thống-đốc chứng kiến, bà chủ P.N.T.V. đọc bài biển-văn khai-mạc rất hùng hồn. — Nhà Báo-giới được công-chúng để ý lắm.

Một công cuộc rất có ý nghĩa, do chị em ta tổ-chức ra, mà cả thảy nay người ta mong mỏi dợi chờ, thì chiều 4 Mai đã mở cửa rồi.

Bữa ấy, hồi 7 giờ mấy, ông trời chơi nghịch, cứ rất xuống ba hột mưa, làm cho ai sẩy đều lo ngại cho Hội chợ của chị em. Nhưng không sao, ấy là trời muốn tưới nước cho êm buổi cắt và làm cho mát mẻ đó thôi. Càng về chiều, thiên hạ kéo nhau lên mấy rạp chưng quanh sân Saigon-Sport cho đông, hình như là nước chảy vậy.

Vào trong đứng ngó cái đại-quan của Hội-chợ, ai cũng phải trầm trồ mà nói: Úi chà! công cuộc đồ sộ to tát làm sao. Hồi nào đến giờ, công cuộc tổ-chức của người mình, chưa có công cuộc nào được trang hoàng tráng lệ như vầy. Mừng thay! Đáng khen thay cho tài tổ chức của ông Nguyễn-đức-Nhuận!

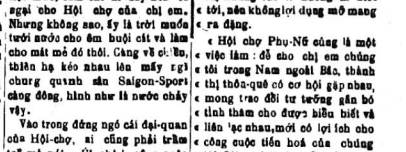

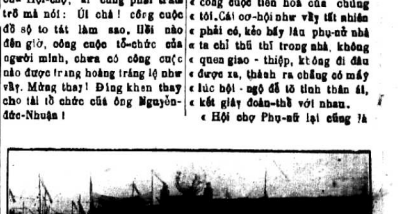

Như lời bổn báo đã nói, tiệm chụp hình Mỹ-thuật là Modern Photo và Hội chợ chụp hình. Bữa qua trời mưa và tối như vậy, mà nhà ấy cũng chụp được cho bốn bức hình, đây bổn-báo hay hiểu độc giả coi vài cái quang-cảnh trong Hội-chợ. Hình trên ngó xa có trái đất trời lên, ấy là gian hàng Báo-giới, trong có đủ các thứ báo quốc-văn P.N.T.V số kỷ-niệm và số thường mỗi ngày có bán trong đó.

Hình dưới là nhà Thể-dục.

Chương-trình định 5 giờ rưỡi có tiệc trà khai mạc hội chợ, nhưng vì trời đang phải phải mưa và phải chờ quan Thống-đốc Nam-kỳ tới. Chỉ mãi gần 7 giờ, thì quan Thống-đốc Eutrope và phu-nhơn tới, bấy giờ quan khách đều ngồi vào tiệc trà.

Giữa tiệc, bà Ng-đức-Nhuận chủ P.N.T.V. đứng lên đọc một bài diễn-văn bằng quốc-văn tỏ bày cái việc phước thiện của phụ-nữ ta làm là hội Dục anh, nhưng vì thiếu tiền, nên phải mở ra Hội-chợ nầy. Bài diễn-văn của bà chủ P.N.T.V. rất là thống thiết, chúng tôi rút một đoạn nói về Hội-chợ như vầy:

« ....Tuy là Hội-chợ Phụ-nữ ở trong cái tư tưởng tân tự cho « Hội Dục Anh mà ra, nhưng « thiệt là hội cho Phụ nữ cũng có « cái ý nghĩa độc-lập của nó.

« Thiệt vậy, Hội chợ Phụ-Nữ là « một việc làm để phô bày những « cái tiếu công mỹ-nghệ của chị em « chúng tôi, kẻo bấy lâu mỗi người « cứ dấu một nghề, không có ai « thấy hay là truyền ra đặng, rồi « thì người ta chê phụ-nữ Việt-« Nam không có kỹ-xảo chi. « Cũng có khi một món kỹ-xảo « của chị em chúng tôi, không « chúng có thể lợi dụng mở mang « ra, nhưng chỉ vì không ai biết « tới, nên không lợi dụng mở mang « ra đặng.

« Hội chợ Phụ-Nữ cũng là một « việc làm: để cho chị em chúng « tôi trong Nam ngoài Bắc, thành « thị thôn-quê có cơ hội gặp nhau, « mong trao đổi tư tưởng gần bó « tình thâm cho được hiểu biết và « liên lạc nhau, mới có lợi ích cho « công cuộc tiến hoá của chúng « tôi. Cái cơ-hội như vầy tất nhiên « phải có, kẻo bấy lâu phụ-nữ nhà « ta chỉ thủ thỉ trong nhà, không « quen giao-thiệp, không đi đâu « được xa, thành ra chẳng có mấy « lúc bội-ngộ để tỏ tình thân ái, « kết giây đoàn-thể với nhau.

« Hội chợ Phụ-nữ lại cũng là « một việc làm: để cho chị em « chúng tôi khuyến khích nhau « về nữ-công, về chức nghiệp mới. « Nhiều chị em chúng tôi thấy « cuộc chúng bây như vầy, sao « khỏi sanh lòng nổ nức tranh « đua, rồi thì người đã có tài nghề « cũng làm cho tài nghề mình « thêm khéo hơn, người không có « tài nghề gì riêng... cũng mong « lựa chọn lấy một nghề mà học. « Bởi cảng thấy người khéo của « khó thêm hoài thì chị em « chúng tôi cũng không thể nào « đứng yên mà không lo mưu lấy « chức nghiệp mới, để sống còn « với đời mới. »

■ ■ ■

Bài diễn văn khá dài, Tuy là đọc hơi nhỏ, chớ ai nấy lặng tiếng nên nghe cũng rõ ràng.

Bà Nhuận giới lời, cô-lơn xỏ tay hoa-nghinh, rồi quan Thống-đốc Eutrope đứng lên nói, ngỏ ý khen ngợi công cuộc hội chợ nầy và tán dương cái ý-nghĩa hay của nó.

(*Coi qua trương 5*)